

Tabellenbijlage

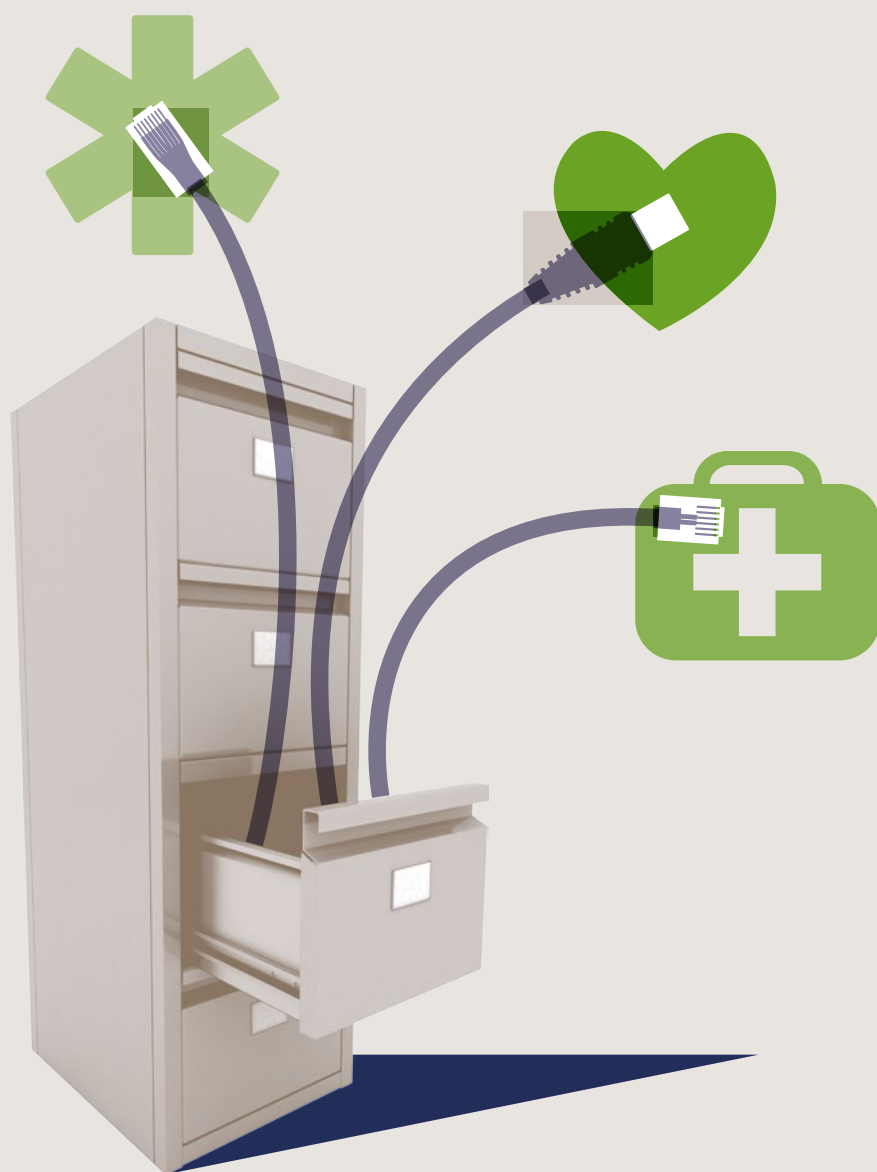
eHealth-monitor 2015

Tabellenbijlage

---

eHealth-monitor 2015

Inhoudsopgave

Inleiding	6
Tabellen bij hoofdstuk 4 van het onderzoeksrapport	8
Tabellen bij hoofdstuk 5 van het onderzoeksrapport	36
Tabellen bij hoofdstuk 6 van het onderzoeksrapport	54
Tabellen bij hoofdstuk 7 van het onderzoeksrapport	62
Tabellen bij hoofdstuk 8 van het onderzoeksrapport	68
Tabellen bij hoofdstuk 9 van het onderzoeksrapport	78
Tabellen bij hoofdstuk 10 van het onderzoeksrapport	82

Inleiding

Dit is de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport ‘Tussen vonk en vlam – eHealth-monitor 2015’. In deze tabellenbijlage worden de resultaten per hoofdstuk in tabellen weergegeven.

Voor een juist begrip van de tabellen in dit document bevelen wij aan om deze tabellenbijlage alleen te gebruiken in combinatie met het volledige onderzoeksrapport. Het onderzoeksrapport is te downloaden vanaf www.nictiz.nl en www.nivel.nl.

Voor deze eHealth-monitor is gebruik gemaakt van twee elkaar aanvullende methoden. Er is een vragenlijstonderzoek uitgevoerd onder zorggebruikers en zorgverleners (verpleegkundigen, verzorgenden, praktijkondersteuners, huisartsen, medisch specialisten en psychiaters¹) om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid van eHealth, het gebruik hiervan en ervaren effecten in de praktijk. Daarbij is voor het bevragen van de zorggebruikers gebruik gemaakt van het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het NIVEL. Voor de verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners is gebruik gemaakt van het Panel Verpleging & Verzorging van het NIVEL. Voor de artsen is het KNMG-artsenpanel benaderd. De resultaten van deze monitor zijn gebaseerd op vragenlijsten van 728 zorggebruikers, 844 artsen en 910 verpleegkundigen.

Daarnaast zijn ter verdieping van deze resultaten online focusgroepen gehouden met zorgverleners en bestuurders van zorginstellingen om meer inzicht te krijgen in de opvattingen, attitudes en ervaringen van deze groepen met het gebruik van eHealth. Zes bestuurders van zorgorganisaties en tien zorgverleners namen deel aan de online focusgroepen.

Voor een uitgebreide beschrijving van de onderzoeksmethode verwijzen wij naar bijlage A van het onderzoeksrapport. De onderzoeksvragen die ten grondslag liggen aan dit onderzoek zijn terug te vinden in hoofdstuk 1 van het onderzoeksrapport.

Leeswijzer

In de eHealth-monitor spreken we over *zorggebruikers*. Wij bedoelen hiermee elke Nederlandse burger die toegang heeft tot de gezondheidszorg. Niet iedere zorggebruiker is noodzakelijk ook *patiënt*. Waar we in dit rapport de term patiënt gebruiken, bedoelen we niet alleen mensen die onder behandeling zijn bij een zorgverlener, maar ook mensen die ingeschreven staan bij een zorgverlener of zorginstelling. In sommige sectoren van de zorg spreekt men niet van patiënten, maar van cliënten. Waar dit van toepassing is, kan in het rapport en in deze tabellenbijlage in plaats van patiënt ook cliënt worden gelezen. In vragenlijsten is, waar dit voor de duidelijkheid noodzakelijk was, gesproken van patiënt/cliënt. In tabellen en grafieken die gebaseerd zijn op de teksten uit vragenlijsten, is patiënt/cliënt niet vervangen door patiënt.

Bij de resultaten voor de verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners, splitsen we deze enkele keren uit in de resultaten voor de *cure* en voor de *care*. Tot de *cure* reken we verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners die werkzaam zijn in ziekenhuizen, huisartsenpraktijken en gezondheidscentra. Tot de *care* rekenen we de verpleegkundigen en verzorgenden werkzaam in thuiszorg en verpleeg- en verzorgingshuizen.

¹ Psychiaters zijn als aparte groep behandeld omdat de relevante eHealth-toepassingen verschillen ten opzichte van overige medisch specialisten.

Tabellen bij hoofdstuk 4
van het onderzoeksrapport

Tabel 4-1

Zorggebruikers - Percentage zorggebruikers dat de volgende problemen als zo groot ervaart dat de zorggebruiker er een oplossing voor wil vinden (n=669-677).

	Ja (%)	Nee (%)	Niet van toepassing (%)
Ik ben te weinig geïnformeerd over mijn gezondheid, ziekte of behandeling	6	51	43
Ik kan moeilijk zaken regelen op het gebied van mijn gezondheid en zorg op het tijdstip dat mij dat goed uitkomt	11	49	39
Ik kan moeilijk zaken regelen op het gebied van mijn gezondheid en zorg zonder dat ik daarvoor zelf ergens heen moet	12	48	41
Ik moet meestal speciaal de deur uit om een zorgverlener te spreken	39	27	34
Ik kan de zorg die ik nodig heb moeilijk in mijn leven inpassen	6	46	48
Het is voor mij lastig om mijn zorgverleners goed te informeren over wat er eerder met mij is gebeurd op het gebied van gezondheid en zorg	7	49	44
Ik heb niet de mogelijkheid om te controleren of wat mijn zorgverlener over mij vastlegt in zijn dossier altijd correct is	27	33	40
Ik heb niet genoeg mogelijkheden om zelf actief mijn eigen gezondheidssituatie te controleren	16	41	43
Ik heb te weinig inzicht in de effecten van mijn gedrag en leefstijl op mijn eigen gezondheid	9	51	40
Ik word niet goed begrepen door anderen (vrienden, kennissen, zorgverleners) als het gaat over mijn gezondheid	13	42	45
Ik heb niet voldoende contact met anderen in dezelfde gezondheids-situatie als ik	11	36	53
Ik kan niet voldoende hulp krijgen bij de dingen die ik zelf niet (meer) kan	7	36	57
Het is voor mij (bijvoorbeeld vanwege een aandoening of beperkingen) moeilijk om mijn zelfstandigheid te behouden	5	38	57
Als er door mijn slechte gezondheid thuis iets met mij gebeurt, is er niemand die een oogje in het zeil houdt	9	40	51

Tabel 4-2

Zorggebruikers - Percentage zorggebruikers dat in de huidige situatie voordelen ziet voor zichzelf in de volgende toepassingen, ten opzichte van de subgroep van zorggebruikers die mogelijke voordelen ziet van internet voor zorg en gezondheid* (n=510).

*De zorggebruikers die de vraag hebben overgeslagen zijn buiten beschouwing gelaten.

	Zorggebruikers (%)
Opzoeken van medische informatie op een website	51
Via het internet recepten aanvragen	43
Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener	41
Via het internet mijn eigen medische gegevens inzien bij een zorgverlener	33
Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener	26
Zelf thuis gezondheidswaarden meten (zoals mijn gewicht en bloeddruk) en deze waarden bijhouden op een website of een app	13
Via het internet medische hulpmiddelen bestellen	11
In geval van nood met een apparaatje dat ik bij me draag een alarm verzenden naar een hulpverlener	11
Zelf via internet een persoonlijk gezondheidsdossier bijhouden	7
Zelf gegevens bijhouden over mijn gezondheid op een website of met een app	6
Via internet een gesprek voeren met een zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien	5
Via het internet contact hebben met lotgenoten	5
Via het internet vrijwilligers vinden die mij kunnen helpen met dingen die ik zelf niet (meer) kan	5
Via het internet een behandeling volgen, bijvoorbeeld bij een psycholoog	4

Tabel 4-3

Zorggebruikers - Percentage zorggebruikers dat in de huidige situatie voordelen ziet voor zichzelf als mantelzorger in de volgende toepassingen, ten opzichte van de subgroep van zorggebruikers die mantelzorg levert en voordeel zien in het gebruik van internet (n=70).

	Zorggebruikers (%)
Opzoeken van informatie op een website over zorg en ondersteuning	51
Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener over de persoon voor wie ik zorg	34
Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener voor de persoon voor wie ik zorg	33
Via het internet recepten aanvragen of medische hulpmiddelen bestellen voor de persoon voor wie ik zorg	33
Via het internet de medische gegevens van de persoon voor wie ik zorg inzien bij een zorgverlener om zelf op de hoogte te blijven	17
Via het internet afspraken maken met familieleden over de persoon voor wie ik zorg	16
Via internet een gesprek voeren met een zorgverlener en/of de persoon voor wie ik zorg, waarbij we elkaar kunnen zien	14
Zelf gegevens bijhouden over de hulp die ik heb geleverd op een website of met een app	14
Via het internet contact hebben met familieleden over de persoon voor wie ik zorg	14
Via het internet vrijwilligers vinden die mij kunnen helpen bij de hulp die ik lever aan de persoon voor wie ik zorg	13
Op een website of met een app nakijken welke hulp door anderen is geleverd aan de persoon voor wie ik zorg	9

Tabel 4-4

Artsen - Percentage artsen dat op dit moment problemen ervaart als het gaat om ICT voor hun praktijk/ in hun werk, die zo urgent zijn, dat zij vinden dat hun praktijk/ afdeling of zorginstelling moet investeren in een oplossing hiervoor (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Nee, ik ervaar helemaal geen problemen	16	9	10
Nee, ik ervaar geen problemen die groot genoeg zijn om in een oplossing te investeren	52	26	25
Ja	32	65	65

Tabel 4-5

Huisartsen - Percentage huisartsen dat de volgende problemen zo urgent vindt dat zij vinden dat hun praktijk zou moeten investeren in een oplossing hiervoor, van de artsen die problemen ervaren (n=127).

	Urgent (%)	Geen (urgent) probleem (%)	Niet van toepassing (%)
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch patiëntinformatie delen met of ontvangen van andere zorgverleners of zorginstellingen	37	47	17
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch medicatie-informatie over patiënten delen met of ontvangen van openbare of ziekenhuisapotheken	49	38	13
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch informatie delen met of ontvangen van laboratoria	8	63	29

Vervolg Tabel 4-5

	Urgent (%)	Geen (urgent) probleem (%)	Niet van toepassing (%)
Ik kan niet goed online (via het internet) samenwerken met andere leden van mijn zorggroep	13	56	31
Ik kan niet makkelijk elektronisch kwaliteitsinformatie over mijn praktijk elektronisch opleveren aan partijen die daarom vragen	24	54	22
Mijn patiënten kunnen niet online hun medische gegevens bij mij inzien	9	69	21
Mijn patiënten kunnen niet elektronisch afspraken maken	24	49	28
Mijn patiënten kunnen niet via een website of e-mail vragen aan mij stellen	7	51	42
Mijn patiënten die thuis metingen doen, bijvoorbeeld in verband met een chronische ziekte zoals diabetes of COPD, kunnen hun metingen niet elektronisch aan mij doorgeven	13	69	18
Ik heb geen overzicht van betrouwbare mobiele apps voor mijzelf of patiënten	18	62	20
Ik kan niet online een gesprek voeren met mijn patiënten waarbij we elkaar kunnen zien	6	76	19
ICT-diensten die ik gebruik voor communicatie met patiënten of voor communicatie met andere zorgverleners zijn onvoldoende geïntegreerd met mijn huisartsinformatiesysteem	55	32	13

Tabel 4-6

Medisch specialisten - Percentage medisch specialisten dat de volgende problemen zo urgent vindt dat zij vinden dat hun instelling zou moeten investeren in een oplossing hiervoor, van de medisch specialisten die problemen ervaren (n=250).

	Urgent (%)	Geen (urgent) probleem (%)	Niet van toepassing (%)
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch patiëntinformatie delen met of ontvangen van andere zorgverleners of zorginstellingen	51	40	9
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch medicatie-informatie over patiënten delen met of ontvangen van openbare en/of ziekenhuisapotheken	49	38	13
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch informatie delen met of ontvangen van laboratoria	18	57	25
Ik kan niet goed online (via het internet) samenwerken met andere zorgverleners buiten mijn (vestiging van mijn) zorginstelling	31	59	11
Ik kan niet makkelijk elektronisch kwaliteitsinformatie over mijn praktijk elektronisch opleveren aan partijen die daarom vragen	39	51	10
Mijn patiënten kunnen niet online hun medische gegevens bij mijn zorginstelling inzien	10	66	25
Mijn patiënten kunnen niet elektronisch afspraken maken	13	60	27
Mijn patiënten kunnen niet via een website of e-mail vragen aan mij stellen	6	70	24
Mijn patiënten die thuis metingen doen, bijvoorbeeld in verband met een chronische ziekte, kunnen hun metingen niet elektronisch aan mij doorgeven	6	48	46

Vervolg Tabel 4-6

	Urgent (%)	Geen (urgent) probleem (%)	Niet van toepassing (%)
Ik heb geen overzicht van betrouwbare mobiele apps voor mijzelf of patiënten	12	63	26
Ik kan niet online een gesprek voeren met mijn patiënten waarbij we elkaar kunnen zien	6	70	25
Hulpmiddelen voor verslaglegging die ik gebruik zijn onvoldoende geïntegreerd met het elektronisch patiëntendossier	48	35	17
ICT-diensten die ik gebruik voor communicatie met patiënten of voor communicatie met andere zorgverleners zijn onvoldoende geïntegreerd met mijn elektronisch patiëntendossier	41	41	19
Ik heb van buiten mijn instelling (bijvoorbeeld vanuit huis) geen toegang of geen goed werkende toegang tot het elektronisch patiëntendossier	16	51	33

Tabel 4-7

Psychiaters - Percentage dat de volgende problemen zo urgent vindt dat zij vinden dat hun afdeling zou moeten investeren in een oplossing hiervoor, van de psychiaters die problemen ervaren (n=45).

	Urgent (%)	Geen (urgent) probleem (%)	Niet van toepassing (%)
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch patiëntinformatie delen met of ontvangen van andere zorgverleners of zorginstellingen	36	53	11
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch medicatie-informatie over patiënten delen met of ontvangen van openbare of ziekenhuisapotheken	62	31	7
Ik kan niet in voldoende mate elektronisch informatie delen met of ontvangen van laboratoria	44	33	22
Ik kan niet goed online (via het internet) samenwerken met andere zorgverleners buiten mijn (vestiging van mijn) zorginstelling	29	62	9
Ik kan niet makkelijk elektronisch kwaliteitsinformatie over mijn praktijk elektronisch opleveren aan partijen die daarom vragen	31	58	11
Mijn patiënten kunnen niet online hun medische gegevens bij mijn zorginstelling inzien	13	73	13
Mijn patiënten kunnen niet elektronisch afspraken maken	25	53	22
Mijn patiënten kunnen niet via een website of e-mail vragen aan mij stellen	7	51	42
Mijn patiënten kunnen niet online behandelingen volgen	4	62	33
Ik heb geen overzicht van betrouwbare mobiele apps voor mijzelf of patiënten	31	49	20
Ik kan niet online een gesprek voeren met mijn patiënten waarbij we elkaar kunnen zien	22	60	18
Hulpmiddelen voor verslaglegging die ik gebruik zijn onvoldoende geïntegreerd met het elektronisch patiëntendossier	44	40	16
ICT-diensten die ik gebruik voor communicatie met patiënten of voor communicatie met andere zorgverleners zijn onvoldoende geïntegreerd met mijn huisartsinformatiesysteem	33	47	20
Ik heb van buiten mijn instelling (bijvoorbeeld vanuit huis) geen toegang of geen goed werkende toegang tot het elektronisch patiëntendossier	11	44	44

Tabel 4-8

Huisartsen - Meest dringende problemen ervaren door huisartsen op het gebied van ICT in het werk, die zo urgent zijn dat de praktijk zou moeten investeren in een oplossing hiervoor (open vraag, n=123).

Categorie	Voorbeelden ²	Aantal keren genoemd	% ten opzichte van gehele groep huisartsen (n=396)
Wens tot meer mogelijkheden voor communicatie en/of (veilige) informatie-uitwisseling met andere zorgverleners/zorginstellingen, inclusief toegang tot externe dossiers	Externe partijen o.a. apotheek, paramedici, regionaal ziekenhuis, laboratorium; thema's o.a. medicatie, dossieroverdracht en beveiligde e-mail; ook wens tot rechtstreekse online inzage in regionale laboratoria en ziekenhuisinformatiesystemen	27	7
Problemen met de goede werking van systemen, vooral traagheid van het systeem en problemen met informatie-uitwisseling	Vooral klachten over traagheid van het systeem en over onvolledige informatie-uitwisseling; uitwisselen recepten met apotheek gaat niet goed, medicatie overzicht van ziekenhuis komt niet goed binnen, uitwisselen dossier verloopt niet vlekkeloos	24	6
Wens voor meer online mogelijkheden voor de patiënt	Vooral afspraken maken via internet, daarnaast dossierinzage, e-consult, herhaalrecepten aanvragen, meetwaarden opvoeren	17	4
Hoge kosten/geen adequate vergoeding	Vooral klachten over hoge ICT-kosten, bijvoorbeeld voor aanschaf KIS, aansluiten LSP, etc.	15	4
Problemen met de continuïteit van het EPD en/of andere systemen	Vastlopen, storingen, etc., in diverse systemen (inclusief netwerk, internettoegang, printers, telefooncentrale)	11	3
ICT vraagt (te) veel tijd/aandacht	Zorg komt in het gedrang door tijd voor ICT; tijdgebrek om assistentes bij te scholen; besteed meer tijd aan administratie dan aan patiëntencontact	9	2
Problematiek rondom actuele medicatie-overzichten	Moeilijk om een helder actueel medicatieoverzicht te krijgen; gebruik niet altijd duidelijk; geen overzicht van de medicatie voorgeschreven door andere artsen; een centraal overzicht van de actuele medicatie, dat zowel door specialist als huisarts altijd up-to-date is in te zien	8	2
Gewenste nieuwe functies	Bijvoorbeeld aanpassingen van ketenzorgsysteem voor ouderenzorg; nieuw echotoestel	8	2
Problematiek gerelateerd aan het LSP	Geen adequate vergoeding; andere relevante partijen nog niet aangesloten; LSP functioneert nog niet goed; het nieuwe ZIS van het regionale ziekenhuis blijkt geen contact te kunnen maken met LSP; toestemmingsproblematiek	8	2
Wens tot meer koppelingen/betere integratie van het EPD en andere interne systemen	Diverse aanbieders van eerstelijns diagnostiek die niet met elkaar communiceren; het dubbel invoeren van het KIS, waarom kan het niet rechtstreeks uit het HIS getrokken worden	7	2
Klachten over het gebrek aan gebruiksvriendelijkheid of complexiteit van het EPD of de ICT-omgeving als geheel	Een oerwoud van zeer matig op elkaar afgestemde en logge systemen; voordat een applicatie volledig is opgestart ben je soms een halve minuut verder, dat zijn gedurende de dag veel minuten onnodig wachten; zie door de bomen het bos niet meer, het duizelt van de wachtwoorden	5	1
Overig	Bijvoorbeeld: Ik zie geen toegevoegde waarde van een KIS, maar wordt door ketenzorg gedwongen het te gebruiken; de beschikbaarheid van internet in mijn dorp, het mobiele netwerk is niet overal bereikbaar; onvoldoende doorontwikkeling van het HIS door de leverancier; verouderd besturingssysteem	-	-

² Veel van de genoemde voorbeelden zijn letterlijk overgenomen uit de antwoorden op de open vraag in de vragenlijst.

*Tabel 4-9
Medisch specialisten - Meest
dringende problemen ervaren door
medisch specialisten op het gebied
van ICT in het werk, die zo urgent
zijn dat de afdeling of zorginstel-
ling zou moeten investeren in een
oplossing hiervoor (open vraag,
n=244).*

Categorie	Voorbeelden ³	Aantal keren genoemd	% ten opzichte van gehele groep medisch specialisten (n=379)
Problemen met de goede werking van het EPD en/of andere systemen (elektronisch voorschrijfsysteem, systeem voor teleconferencing, etc.)	Het systeem is traag; er zijn veel haperingen in het systeem; het EPD werkt heel slecht en is een hinder in de dagelijkse praktijk; een deel van de ingevoerde gegevens wordt soms niet opgeslagen	45	12
Wens tot meer mogelijkheden voor communicatie en/of (veilige) informatie-uitwisseling met andere zorgverleners/zorginstellingen	Wens tot deelname aan Zorgmail, Zorgdomein of LSP; wens tot gemeenschappelijk dossier of inzage in dossier van andere instelling	39	10
Wens tot meer koppelingen/betere integratie van het EPD en andere interne systemen	Koppelingen met o.a. systemen voor elektronisch voorschrijven, labuitslagen; meerdere EPD's in één ziekenhuis in verschillende vestigingen	36	9
Problemen met de continuïteit van het EPD en/of andere systemen (inclusief netwerk, internettoegang)	Dat de zorg en praktijkvoering letterlijk stilstaat en je geen kant op kan; stabiel maken van het EPD zodat niet iedere 1,5 uur opnieuw opgestart moet worden; regelmatig doen de ICT-voorzieningen het niet	34	9
Geheel of gedeeltelijk ontbreken van een (geschikt) ECD/EPD	Mix van elektronische en papieren dossiers; een EPD voor alle specialismen en niet waarbij sommigen nog op papier of in een ander systeem werken	34	9
Gewenste nieuwe functies in of in aanvulling op het EPD	Elektronisch voorschrijfsysteem; elektronisch recepten versturen; toevoegen van foto's aan het EPD; aanvragen diagnostiek en aanvullend onderzoek	28	7
Klachten over het gebrek aan gebruiksvriendelijkheid of complexiteit van het EPD of de ICT-omgeving als geheel	Ongeschikt voor patiëntenzorg; omslachtig, traag en onlogisch opgebouwd; ratjetoe aan diverse aan elkaar gekoppelde systemen; onoverzichtelijke boomstructuren waardoor een woud aan "vinkjes zetten"; teveel verschillende programma's voor alle doeleinden; ontelbare inlogmomenten	25	7
Klachten over het beschikbare niveau van ondersteuning	Afdeling ICT moet nog wennen aan het feit dat ze ook diensten moeten draaien. ICT problemen kunnen niet meer wachten tot de volgende ochtend; onvoldoende personeel; onvoldoende kennis bij onze ICT-medewerkers en onderbemanning; we hebben veel digitale beeldvormende diagnostische apparatuur maar geen systeembeheerder voor onze afdeling	13	3

³ Veel van de genoemde voorbeelden zijn letterlijk overgenomen uit de antwoorden op de open vraag in de vragenlijst.

Vervolg Tabel 4-9

Categorie	Voorbeelden ³	Aantal keren genoemd	% ten opzichte van gehele groep medisch specialisten (n=379)
Verouderde hardware en/of software is nog niet vervangen	Windows XP	10	3
Onvoldoende ruimte voor investeringen in ICT	Er worden onvoldoende financiële middelen beschikbaar gemaakt om hier structureel in te investeren	10	3
Toenemende administratielast, voordelen van het EPD komen onvoldoende uit de verf	Dankzij de ICT ben ik toenemend administrateur geworden; vinkjescultuur, waarbij er meer aandacht is voor de computer dan voor de patiënt	7	2
Wens voor meer mogelijkheden voor de patiënt, o.a. voor veilige communicatie	Bredere uitrol van het beschikbare patiëntenplatform	4	1
Overige problemen	Behoeft aan onderwijs; onvoldoende ICT-visie bij Raad van Bestuur; afhankelijkheid van dure leverancier; wens om te werken met iPads, behoefte aan wifi	-	-

Tabel 4-10
Psychiaters - Meest dringende problemen ervaren door psychiaters op het gebied van ICT in het werk, die zo urgent zijn dat de afdeling of zorginstelling zou moeten investeren in een oplossing hiervoor (open vraag, n=45).

Categorie	Voorbeelden ⁴	Aantal keren genoemd	% ten opzichte van gehele groep psychiaters (n=69)
Problemen met de goede werking van het EPD en/of andere systemen (elektronisch voorschrijfsysteem, systeem voor teleconferencing, etc.)	Elektronisch patiëntendossier dat traag werkt en vooralsnog matig geïmplementeerd is waardoor er tussen locaties en afdelingen geen eenduidige verslaglegging is; het werkt gewoon niet goed, valt regelmatig uit door vastlopen	12	17
Problemen met de continuïteit van het EPD en/of andere systemen (inclusief netwerk, internettoegang)	Regelmatig uitvallen van het systeem en dan kwijt zijn van ingetypte informatie; loopt te vaak vast of valt uit	9	13
Wens tot meer mogelijkheden voor communicatie en/of (veilige) informatie-uitwisseling met andere zorgverleners/zorginstellingen	Gebrek aan koppeling van het medicatievoorschrijfsysteem met de apotheek in de thuissituatie. Wij zijn nooit zeker van een actueel medicatieoverzicht behalve als we er achteraan bellen; geen elektronische communicatie met de apotheek en de GGZ	8	12

⁴ Veel van de genoemde voorbeelden zijn letterlijk overgenomen uit de antwoorden op de open vraag in de vragenlijst.

Vervolg Tabel 4-10

Categorie	Voorbeelden ⁴	Aantal keren genoemd	% ten opzichte van gehele groep psychiaters (n=69)
Gewenste nieuwe functies in of in aanvulling op het EPD	Aanvraag lab en ECG en uitslag hiervan; recepten; elektronisch recepten voorschrijven	8	12
Klachten over het gebrek aan gebruiksvriendelijkheid of complexiteit van het EPD of de ICT-omgeving als geheel	Ons EPD wisselt regelmatig van lay out, ook binnen verschillende mappen. Zeer regelmatig blij ik per abuis niet geautoriseerd voor mijn eigen patiënten in hun EPD te werken. Geeft veel wrevel. Je kunt niet slagvaardig werken	5	7
Toenemende administratielast, voordelen van het EPD komen onvoldoende uit de verf	De huidige eisen aan registratie/administratie zijn torenhoog; het bizarre dat het EPD is verworden tot een verantwoordingssysteem van verrichte diensten in plaats van dat het zichtbaar patiëntinhoudelijke en terzake doende informatie bevat	3	4
Wens tot meer koppelingen/betere integratie van het EPD en andere interne systemen	Lab-module gekoppeld aan EPD; problemen met koppeling van systemen	2	3
Geheel of gedeeltelijk ontbreken van een (geschikt) ECD/EPD	Decursus thans op papier, beter elektronisch	2	3
Klachten over het beschikbare niveau van ondersteuning	Helpdesk onbereikbaar of te lang moeten wachten waardoor afspraken uitlopen	2	3
Onvoldoende ruimte voor investeringen in ICT	Geldgebrek; financiën voor het aanleggen, ondersteunen en onderhouden van deze systemen	2	3
Overige problemen	Gebrek aan standaarden; te veel dingen vragen tegelijk aandacht; onzekerheid over de toekomst bemoeilijkt keuzes	-	-

Tabel 4-11

Artsen - Percentage dat verwacht in deze mogelijkheden voor patiënten of de praktijk, zorginstelling of afdeling te investeren of er inspanningen op te richten (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Via het internet betrouwbare informatie op te zoeken op medisch gebied via een speciale website	15	21	15
Via het internet (via een website of een app) informatie te vinden over mijn praktijk, instelling of afdeling	15	33	35
Via het internet afspraken te maken	31	29	6
Via e-mail of een website vragen te stellen (e-consult)	17	15	23

Vervolg Tabel 4-11

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Via internet een gesprek te voeren met iemand in de praktijk, instelling of afdeling, waarbij we elkaar kunnen zien	5	7	17
Via het internet een hulpprogramma te volgen, bijvoorbeeld voor somberheid, verslaving of andere psychologische klachten	25	-	-
Via het internet hun eigen medische gegevens bij mij in te zien, bijvoorbeeld op een website of in een app	8	17	4
Via het internet (herhaal)recepten aan te vragen	17	9	16
Zelf thuis metingen te doen (zoals bloeddruk of bloedsuikervaarde) en deze waarden elektronisch door te geven aan de praktijk, zodat we op afstand de patiënt onder controle kunnen houden	14	7	-
Via internet een zelfhulpprogramma doorlopen zonder begeleiding van een zorgverlener	-	-	7
Via het internet een behandeling volgen met begeleiding op afstand, zonder combinatie met offline face-to-face contacten	-	-	4
Via internet een behandeling te volgen, in combinatie met offline face-to-face contacten	-	-	28
Deel te nemen aan een online forum over psychische problemen met andere patiënten	-	-	1
Elektronisch mijn dossiervoering te kunnen doen	-	32	19
Elektronisch op een veilige manier patiëntinformatie uit te wisselen met andere zorgverleners, zorginstellingen, apotheken of laboratoria	30	44	44
Online samen te werken met andere zorgverleners in een gemeenschappelijk dossier, bijvoorbeeld voor chronisch zieken of kwetsbare ouderen	24	15	-
Op afstand via het internet het oordeel te vragen van een medisch specialist over een huidfoto, ECG of andere door mij verrichte waarneming (teleconsultatie)	18	5	-
Op websites of in mobiele apps medische informatie op te zoeken om mij te ondersteunen in mijn zorg voor patiënten	10	8	12
Via het internet een gesprek te voeren met andere zorgverleners (bijvoorbeeld een medisch specialist) waarbij we elkaar kunnen zien	5	10	4
Geen van deze mogelijkheden	13	6	12

- = deze opties zijn niet gevraagd aan deze artsen.

Tabel 4-12

Huisartsen - Percentage dat aangeeft welke voordelen het investeren in de verschillende mogelijkheden heeft, van de artsen die hebben aangegeven in die mogelijkheid te investeren* (n=19-121).

*De artsen konden per gekozen mogelijkheid meerdere voordelen kiezen.

	Het lijkt me makkelijk/ het bespaart tijd (%)	Het bespaart kosten (%)	Het bevordert zelfredzaamheid van patiënten (%)	Het verbetert de patiëntveiligheid (%)	Het verbetert de toegankelijkheid van de praktijk (%)	We gaan hierdoor met de tijd mee (%)
Via het internet betrouwbare informatie op te zoeken op medisch gebied via een speciale website (n=59)	36	14	78	10	3	15
Via het internet (via een website of een app) informatie te vinden over mijn praktijk (n=60)	23	3	25	7	67	22
Via het internet afspraken te maken (n=121)	45	12	21	1	70	26
Via e-mail of een website vragen te stellen (e-consult) (n=67)	27	9	25	0	67	36
Via internet een gesprek te voeren met iemand in de praktijk, waarbij we elkaar kunnen zien (n=19)	32	0	21	16	53	32
Via het internet een hulpprogramma te volgen, bijvoorbeeld voor somberheid, verslaving of andere psychologische klachten (n=99)	16	17	82	2	4	22
Via het internet hun eigen medische gegevens bij mij in te zien, bijvoorbeeld op een website of in een app (n=30)	7	3	83	30	20	30
Via het internet (herhaal) recepten aan te vragen (n=66)	52	11	29	12	61	23
Zelf thuis metingen te doen (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarde) en deze waarden elektronisch door te geven aan de praktijk, zodat we op afstand de patiënt onder controle kunnen houden (n=57)	35	11	74	9	23	21
Elektronisch op een veilige manier patiëntinformatie uit te wisselen met andere zorgverleners, zorginstellingen, apotheken of laboratoria (n=119)	49	13	5	55	8	23

Vervolg Tabel 4-12

	Het lijkt me makkelijk/ het bespaart tijd (%)	Het bespaart kosten (%)	Het bevordert zelfredzaamheid van patiënten (%)	Het verbetert de patiëntveiligheid (%)	Het verbetert de toegankelijkheid van de praktijk (%)	We gaan hierdoor met de tijd mee (%)
Online samen te werken met andere zorgverleners in een gemeenschappelijk dossier, bijvoorbeeld voor chronisch zieken of kwetsbare ouderen (n=93)	40	14	9	57	6	30
Op afstand via het internet het oordeel te vragen van een medisch specialist over een huidfoto, ecg of andere door mij verrichte waarneming (teleconsultatie) (n=72)	53	61	7	14	4	21
Op websites of in mobiele apps medische informatie op te zoeken om mij te ondersteunen in mijn zorg voor patiënten (n=39)	59	8	31	21	5	23
Via het internet een gesprek te voeren met andere zorgverleners (bijvoorbeeld een medisch specialist) waarbij we elkaar kunnen zien (n=20)	65	20	5	10	5	10

Tabel 4-13

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft welke voordelen het investeren in de verschillende mogelijkheden heeft, van de medisch specialisten die hebben aangegeven in die mogelijkheid te investeren* (n=21-170).

*De artsen konden per gekozen mogelijkheid meerdere voordelen kiezen.

	Het lijkt me makkelijk/ het bespaart tijd (%)	Het bespaart kosten (%)	Het bevordert zelfredzaamheid van patiënten (%)	Het verbetert de patiëntveiligheid (%)	Het verbetert de toegankelijkheid van de praktijk (%)	We gaan hierdoor met de tijd mee (%)
Via het internet betrouwbare informatie op te zoeken op medisch gebied (n=82)	37	8	53	38	10	18
Via het internet informatie te vinden over mijn afdeling (n=128)	26	4	31	20	52	23
Via het internet afspraken te maken (n=111)	35	23	45	6	36	23
Via e-mail of een website vragen te stellen (e-consult) (n=56)	28	12	36	25	44	20
Via internet een gesprek te voeren met iemand van mijn afdeling, waarbij we elkaar kunnen zien (n=26)	23	19	14	36	54	18

Vervolg Tabel 4-13

	Het lijkt me makkelijk/ het bespaart tijd (%)	Het bespaart kosten (%)	Het bevordert zelfredzaamheid van patiënten (%)	Het verbetert de patiëntveiligheid (%)	Het verbetert de toegankelijkheid van de praktijk (%)	We gaan hierdoor met de tijd mee (%)
Via het internet hun eigen medische gegevens bij mij in te zien, bijvoorbeeld een website of in een app (n=67)	16	2	48	30	26	31
Via het internet (herhaal) recepten aan te vragen (n=35)	48	23	55	13	23	20
Zelf thuis metingen te doen en deze waarden elektronisch door te geven aan de praktijk, zodat we op afstand de patiënt onder controle kunnen houden (n=29)	33	21	67	31	8	12
Elektronisch mijn dossiervoering te kunnen doen (n=125)	42	15	0	51	9	29
Elektronisch op een veilige manier patiëntinformatie uit te wisselen met andere zorgverleners, zorginstellingen, apotheken of laboratoria (n=170)	42	21	3	71	12	18
Online samen te werken met andere zorgverleners in een gemeenschappelijk dossier, bijvoorbeeld voor chronisch zieken of kwetsbare ouderen (n=59)	31	18	8	79	13	13
Op afstand via het internet het oordeel te vragen van een medisch specialist over een huidfoto, ecg of andere door mij verrichte waarneming (teleconsultatie) (n=21)	20	48	0	70	22	22
Op websites of in mobiele apps medische informatie op te zoeken om mij te ondersteunen in mijn zorg voor patiënten (n=33)	48	27	20	57	7	15
Via het internet een gesprek te voeren met andere zorgverleners (bijvoorbeeld een medisch specialist) waarbij we elkaar kunnen zien (n=39)	52	19	3	55	16	14

Tabel 4-14

Psychiaters - Percentage dat aangeeft welke voordelen het investeren in de verschillende mogelijkheden heeft, van de psychiaters die hebben aangegeven in die mogelijkheid te investeren* (n=1-30).

*De artsen konden per gekozen mogelijkheid meerdere voordelen kiezen.

	Het lijkt me makkelijk/ het bespaart tijd (%)	Het bespaart kosten (%)	Het bevordert zelfredzaamheid van patiënten (%)	Het verbetert de kwaliteit van zorg (%)	Het verbetert de toegankelijkheid van de praktijk (%)	We gaan hierdoor met de tijd mee (%)
Via het internet betrouwbare informatie op te zoeken op medisch gebied (n=10)	40	20	60	40	20	20
Via het internet informatie te vinden over mijn afdeling (n=24)	25	4	25	17	58	17
Via het internet afspraken te maken (n=4)	50	25	25	0	50	25
via e-mail of een website vragen te stellen (e-consult) (n=16)	31	38	63	25	63	31
Via internet een gesprek te voeren met iemand van mijn afdeling, waarbij we elkaar kunnen zien (n=12)	58	50	8	8	33	33
Via het internet hun eigen medische gegevens bij mijn zorginstelling in te zien, bijvoorbeeld een website of app (n=3)	0	0	33	0	33	0
Via het internet (herhaal) recepten aan te vragen (n=11)	55	18	45	27	36	18
Via internet een zelfhulpprogramma doorlopen zonder begeleiding van een zorgverlener (n=5)	20	40	0	20	0	20
Via het internet een behandeling volgen met begeleiding op afstand, zonder combinatie met offline face-to-face contacten (n=3)	33	33	0	33	67	33
Via internet een behandeling te volgen, in combinatie met offline face-to-face contacten (n=19)	37	26	68	58	32	42
Deel te nemen aan een online forum over psychische problemen met andere patiënten (n=1)	0	0	0	100	0	0
Elektronisch mijn dossiervoering te kunnen doen (n=13)	38	8	8	38	15	31

Vervolg Tabel 4-14

	Het lijkt me makkelijk/ het bespaart tijd (%)	Het bespaart kosten (%)	Het bevordert zelfredzaamheid van patiënten (%)	Het verbetert de kwaliteit van zorg (%)	Het verbetert de toegankelijkheid van de praktijk (%)	We gaan hierdoor met de tijd mee (%)
Elektronisch op een veilige manier patiëntinformatie uit te wisselen met andere zorgverleners, zorginstellingen, apotheken of laboratoria (n=30)	60	23	3	67	27	27
Op websites of in mobiele apps medische informatie op te zoeken om mij te ondersteunen in mijn zorg voor patiënten (n=8)	75	25	0	63	13	13
Via het internet een gesprek te voeren met andere zorgverleners (bijvoorbeeld een collega medisch specialist) waarbij we elkaar kunnen zien (n=3)	100	33	0	33	33	67

Tabel 4-15

Artsen - Percentage artsen van wie de praktijk, zorginstelling of afdeling in het afgelopen jaar tijdens een proefperiode (pilot) een bepaalde vorm van eHealth heeft uitgetest (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Ja	37	51	65
Nee	63	49	35

Tabel 4-16

Artsen - Percentage artsen dat aangeeft welk besluit werd genomen over het voortzetten van het gebruik van de eHealth-toepassing na de proefperiode (n=45-196).

	Huisartsen (n=148) (%)	Medisch specialisten (n=196) (%)	Psychiaters (n=45) (%)
Het gebruik werd na de proefperiode voortgezet	73	79	78
Er is nog geen besluit genomen	24	17	16
Het gebruik werd na de proefperiode stopgezet	3	4	7

Tabel 4-17

Huisartsen - Pilots genoemd door huisartsen waarbij het besluit over voortzetten na de pilot nog niet is genomen (n=35).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Teleconsultatie	Beeldtelefoneren, tele-GGZ, teledermatologie, teledermatoscopie, telehype	5
e-Consult		4
POH GGZ		4
Elektronisch gegevens uitwisselen	LSP; zorgdomein	4
Online behandeling psychische klachten	Kleur je leven, depressieve patiënten	3
Patiëntenportaal en inzage in dossier	Mijn gezondheid.net	3
Gedeelde, gezamenlijke toegang in de keten	Ketenzorg DM, individueel zorgplan voor ketenzorgpatiënten	2
Ouderenproject	Protopics	2
Zelfmanagement	Astma en COPD	1
EPD		1
Zelfmetingen	Fitbit, stappenteller	1
Online herhaalrecepten		1
eHealth-toepassingen voor diagnostiek		1
Online afspraken maken		1

Tabel 4-18

Huisartsen - Pilots genoemd door huisartsen waarbij het gebruik na de pilot wordt voortgezet (n=108).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Patiëntenportaal en inzage in dossier	Promedico; mijn gezondheid.net; inzien diagnostische uitslagen; eigen gegevens invoeren	19
EPD (en aanvullingen daarop)	Geïntegreerd in HIS: online afspraken, online meetwaarden invoeren, resultaten inzien; beveiligd dossier	17
e-consult	Niercheck consult digitaal met nefroloog	14
Elektronisch gegevens uitwisselen	Zorgdomein; LSP; secured mail; uitwisselen als patiënt tijdelijk is opgenomen	14
Online afspraken maken		12
Teleconsultatie	Teledermatologie; videoconsultatie; telepulp.; beeldbellen; tele-oogheelkunde; telepsychologie	11
Online herhaalrecepten		11
POH GGZ	Programma van Kyross; Minddistrict; Mirro	9

Vervolg Tabel 4-18

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Informatie voor patiënten	Praktijkwebsite; inforium	4
Zelfmanagement	Zelf glucose bijhouden; patiëntcoach	3
Online behandeling psychische klachten	Depressie (kleur je leven)	2
Gedeelde, gezamenlijke toegang tot dossier in de keten	Gezamenlijk patiëntendossier ouderenzorg	2
Ouderenproject	EGPO	2
Patiëntenapp	App; CoLab	2
Uitwisselen tussen hulpverlener, familie en patiënt	Verbindzorg platform voor mantelzorgers en professionals	2
eHealth-toepassingen voor diagnostiek		1
PGD	PGD als platform voor informatie-uitwisseling met patiënten en andere zorgverleners	1
Elektronisch verwijzen	Zorgdomein	1
ZWIP: elektronische overlegtafel voor kwetsbare ouderen		1

Tabel 4-19

Huisartsen - Pilots genoemd door huisartsen waarbij het gebruik na de pilot wordt stopgezet (n=5).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Telemonitoring	Hypertensie zelf meten en online bijhouden; monitoren COPD	2
Uitwisselen tussen hulpverlener, familie en patiënt	Dossier op tablet thuis bij kwetsbare patiënt voor meerdere hulpverleners en patiënt toegankelijk	1
Patiëntenportaal en inzage in dossier	Mijn gezondheid.net	1

Tabel 4-20

Medisch specialisten - Pilots genoemd door medisch specialisten waarbij het besluit over voortzetten na de pilot nog niet is genomen (n=33).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
EPD	(nieuw) Elektronisch patiëntendossier, soms multidisciplinair	14
Videoconsultatie (met patiënten en/of met collega's)	Beeldtelefonie; videoconsulting met patiënten; teleconsult via Skype; virtueel vergaderen	6
Vragenlijsten voor patiënten	App op de telefoon van patiënten met een vragenlijst; online omgeving met voorlichting en vragenlijsten	3
Mobiele app voor patiënten	Thuismeetapp; voorlichting en monitoring via apps op smartphone bij zwangerschapsdiabetes	3

Vervolg Tabel 4-20

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Telemonitoring	Voorlichting en monitoring via apps op smartphone bij zwangerschapsdiabetes; sensoren om vallen te detecteren op de verpleegafdeling; thuismonitoring van patiënten met astma en obesitas	3
Patiëntenportaal	Online omgeving met voorlichting en vragenlijsten en de mogelijkheid om te mailen met de verpleegkundige; zorgportaal AAA	3
Inzage voor patiënten en/of familie		2
Informatieportaal voor patiënten en/of hulpverleners	Huidhuis	2
Elektronisch voorschrijfsysteem	Medicatie voorschrijven via een elektronisch voorschrijfsysteem	2
EPD-toegang via de iPad		1
Overig	Authenticatiemiddelen voor zorgverleners; chatprogramma voor jongeren; online toegang tot systeem eerstelijnsverloskundigen	

Tabel 4-21
Medisch specialisten - Pilots
genoemd door medisch specialisten waarbij het gebruik na de pilot wordt voortgezet (n=174).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
EPD (elektronisch patiënten-/ cliëntendossier	Nieuw elektronisch dossier; ECD is ingevoerd; elektronisch patiëntendossier wordt steeds verder ontwikkeld en aangepast aan onze wensen; EPD poliklinisch uitrollen; elektronisch zorgdossier, ketenbreed, dus in verpleeghuizen en ziekenhuis.	85
Elektronisch voorschrijfsysteem	Invoeren van elektronisch voorschrijven van medicatie	20
Inzage voor patiënten en/of familie	Er is een pilot geweest voor inzagemogelijkheid cliënten/ vertegenwoordigers; familie kan via cliëntportaal deel van het zorgdossier inzien; het elektronisch patiëntendossier is opengesteld voor patiënten; inzage voor patiënten in hun medische gegevens, lab, röntgen en correspondentie, afspraken	17
Videoconsultatie (met patiënten en/of met collega's) / teleconsultatie	Consult op afstand met foto/video; consult via Skype; ingevoerd; multidisciplinair overleg via videoconferencing; Facetalk; intercollegiaal consult via video; teleconsulting via Webex	9
Telemonitoring	Kwaliteit van leven via digitale monitoring; monitoring actieradius verpleeghuisbewoners met dwaaldetectie	6
e-Consult		5
Patiëntenportaal	Patiënt kan vragen stellen en deel van oefeningen thuis doen en via e-mail wordt patiënt begeleid	5
Vragenlijsten voor patiënten	Digitale auto-anamnese waarbij patiënten thuis de hoofdpijn-vragenlijsten invullen; klanttevredenheidsonderzoek via iPad in de wachtkamer; testen van een webbased PROM-programma (patiënt reported outcome measures)	5
e-Afspraak		4

Vervolg Tabel 4-21

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Herinneringen via e-mail of SMS		4
Informatieportaal voor patiënten en/of hulpverleners	Dementie online; inforium	2
Mobiele app voor patiënten	Ondersteuning met app van het hersteltraject; app voor ouders;	2
Teledermatologie		2
Overig	Gemeenschappelijke toegang tot het dossier; ketenzorginformatiesysteem; elektronische verslaglegging; begeleiding van patiënten met psychische klachten	-

Tabel 4-22

Medisch specialisten - Pilots genoemd door medisch specialisten waarbij het gebruik na de pilot wordt stopgezet (n=9).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
EPD		5
EPD-toegang via tablet	Met een tablet het ECD "naar het bed" brengen.	1
Video-consult	Video-consulting tussen huisartsenpraktijken en afdeling	1
Inzage voor patiënten en/of familie	e-Dossier voor patiënten	1
Serious gaming	Serious gaming voor patiënten na een CVA ter verbetering cognitieve functies	1

Tabel 4-23

Psychiaters - Pilots genoemd door psychiaters waarbij het besluit over voortzetten na de pilot nog niet is genomen (n=7).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Online behandelen	Blended behandelen; nazorg traject; cognitieve gedragstherapie; wachttijd overbruggen	4
Teleconsultatie	Beeldbellen	1
Combi-behandeling		1
eHealth-systeem van IPPS		1
Telemonitoring	Monitoren met smartphone	1

Tabel 4-24

Psychiaters - Pilots genoemd door psychiaters waarbij het gebruik na de pilot wordt voortgezet (n=35).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
EPD	In combinatie met elektronisch voorschrijven; overstappen op een nieuw EPD	11
Online behandelen	Modules voor angst en stemming; blended behandeling; depressie; programma voor eetstoornissen; combinatie met face-to-face contact; bipolaire stoornissen	7
Elektronisch voorschrijven		6
Teleconsultatie	Beeldbellen; skype	3
Informatie voor patiënten	Informatie over ziektebeeld; psycho educatie	3
Reminders via sms	Voor afspraken; notificatie	2
App voor patiënten	Contact hebben via de app voor dove patiënten	2
Online communiceren		2
Elektronisch onderzoek aanvragen		1
Online zelfhulp	Bij angst met begeleiding	1
Online voorlichten	ADHD en ASS	1
Patiëntenportaal en inzage in dossier	Portaal biedt mogelijkheid tot contact	1
e-Consult		1
Elektronisch gegevens uitwisselen	Beveiligde mail	1
Informatie voor psychiater	Informatie via intranet	1
Lotgenotengroep	Lotgenotengroep via interface	1

Tabel 4-25

Psychiaters - Pilots genoemd door psychiaters waarbij het gebruik na de pilot wordt stopgezet (n=5).

Categorie	Voorbeelden	Aantal keer genoemd
Elektronisch gegevens uitwisselen	Beveiligde mail	1
Online chatprogramma		1
Online behandelen	Voor angststoornissen	1

Tabel 4-26

Huisartsen - Voorbeelden van eHealth of ICT in de zorg die huisartsen veelbelovend vinden; eHealth-toepassingen beschreven in algemene zin (n=382).

Type eHealth-toepassing	Alternatieve benamingen en variaties	Aantal keer genoemd
e-Consulten met patiënten	Consult via e-mail, online consult	92
Online afspraken voor patiënten	Digitale agenda	73
Teleconsultatie	Teledermatologie; consultatiemogelijkheden collega-artsen; e-consulten met specialisten; e-mailconsult tussen huisarts en specialist; e-mailen met specialisten; telemedicine	70
Online behandeling bij psychische klachten en verslavingszorg	eHealth in GGZ bij depressie; GGZ (zelfhulp) via internet; begeleiding stemmingsstoornissen/depressies; behandeling van psychische klachten; anonieme GGZ-programma's; online therapie; eHealth-modules voor POH GGZ; online zelfhulp; e-mentalhealth	56
Gedeelde, gezamenlijke dossiertoegang in de keten	Communicatie tussen eerste en tweede lijn; inzage in ziekenhuisdossier door huisarts; delen medische dossiers met andere zorgverleners; KIS (met integratie in HIS); elektronische gegevensuitwisseling; inzage gegevens andere artsen middels LSP; koppeling huisartslab aan ziekenhuis	47
Mobiele apps voor arts en patiënt		45
Patiëntportalen en inzage in het dossier	Zelfmanagementportaal; eigen account voor patiënt in huisartsenpraktijk; data delen met patiënt; digitaal patiënten-platform met name bij chronische zorg; online gedeeld zorgdossier voor chronisch zieken	44
Online herhaalrecepten		24
Beeldconsulten	Skype-consulten met patiënt en specialist; beeldbellen; contact van thuiszorg met oudere via iPad	20
Telemonitoring	Thuisbewaking hartfalen; thuismonitoring; telegzorg	17
Informatie voor patiënten	Keuzewijzers en informatie op internet voor patiënten; selectie van betrouwbare websites; gerichte mailings; eigen website praktijk via praktijkinfo; instructiefilmpjes via Youtube; direct vanuit HIS informatie mailen	17
Zelfmanagementtools chronisch zieken		14
Zelf bijhouden van gegevens en zelfmetingen door patiënten	Wearables, zelf waarden invullen als patiënt in dossier, zelfmonitoring; slaapregistratie	10
Digitaal verwijzen		9
Elektronisch patiëntendossier en aanvullingen daarop	Koppeling app aan HIS; ondersteunende programma's voor besiskunde; zelf overal over medisch dossier kunnen beschikken; beslissingsondersteuning; expertsystemen	8
Online labuitslagen		7
PGD	Persoonlijk gezondheidsdossier	6
Televergaderen	Videoconferencing met collega's;	5

Vervolg Tabel 4-26

Type eHealth-toepassing	Alternatieve benamingen en variaties	Aantal keer genoemd
Informatie zoeken op het web (huisarts, ook tijdens het consult)	Makkelijke toegang tot richtlijnen en protocollen	4
Domotica en andere toepassingen in de langdurige zorg	Domotica voor dementerenden	3
Diagnostiek dichterbij patiënt (POC)	Event recorder	3
Elektronisch voorschrijven		3
Kunnen aanvullen van dossier, zelf gegevens invoeren door patiënt		3
Online nascholen		2
Diversen (elk één keer genoemd)	eHealth voor mantelzorgers; metingen die eerst alleen in ziekenhuizen mogelijk waren zijn nu inzetbaar in de eerste lijn (bijvoorbeeld spirometrie, 24-uursbloeddrukmeting); herinnering voor controle-afspraken; robotica; digitaal medicijnpaspoort; e-intake	1

Tabel 4-27
Huisartsen - Specifieke voorbeelden van eHealth of ICT in de zorg die huisartsen veelbelovend vinden.

Naam	Aantal keer genoemd
Thuisarts.nl (website en app)	88
Zorgdomein	19
Farmacotherapeutisch kompas (app)	7
Mijngezondheid.net	6
Moetiknaardedokter (app)	6
NHG-standaarden (app)	4
NHGDdoc	4
Parkinsonnet	3
Pazio	2
eGPO	2
Health Communicator	2
Kleur je leven	2
OZO verbindzorg	2
Ksyos	2

Vervolg Tabel 4-27

Naam	Aantal keer genoemd
Telepsy	2
Kinderformularium	2
Portavita zelfmanagement	1
Diabetes Challenge met activity tracker	1
Eerstelijn in Cijfers	1
ZWIP	1
NHG patiëntenbrieven	1
MijnZorgNet	1
Medicom	1
HAWeb	1
ION (medische dossiers versturen naar andere huisarts)	1
Zorgmail	1
Care2U	1
Therapieland	1
Minddistrict	1
Evernote	1
2minuteninfo	1
Versterk je enkel (app)	1
Saltro-app	1
Wehelpen	1
Psyscan	1
Pollen-app	1
Apotheek.nl	1
Omreken-app	1
Scoremeter.nl	1
Vitalhealth	1
Gezondheidsplein	1
ZorgThuis	1

Tabel 4-28

Medisch specialisten - Voorbeelden van eHealth of ICT in de zorg die medisch specialisten veelbelovend vinden; eHealth-toepassingen beschreven in algemene zin (n=357).

Type eHealth-toepassing	Alternatieve benamingen en variaties	Aantal keer genoemd
EPD	ECD; ECD op tablet; PDMS; Apps gekoppeld aan het EPD; geïntegreerd ziekenhuisinformatiesysteem; integratie eHealth/apps en EPD; ontsluiting gegevens op groepsniveau voor gebruik onderzoek; dossier op tablet tijdens visite lopen; RIS/PACS	72
Apps voor dokters of patiënten		51
Patiëntportaal en inzage in dossiers	Labuitslagen inzien; gezamenlijk EPD voor patiënten en zorgverleners	49
e-Consult		38
Elektronische informatie-uitwisseling en gekoppelde dossiers	Gemeenschappelijke inzage dossiers eerste en tweede lijn; keten-EPD; geïntegreerd ketendossier; regionaal EPD	38
Online patiëntinformatie	Elektronische patiënteninformatie sturen naar e-mailadres; personalized informatie voor de patiënt	33
Telemonitoring	Thuismonitoring; zelfmonitoring; diagnostica thuis te gebruiken die tegelijkertijd in het ziekenhuis uit te lezen zijn; monitoring op afstand; telerevalidatie; wondmonitoring	31
Teleconsultatie	Teledermatologie; telenefrologie; telepathologie; telefundoscopie; teleconsultatie voor ontwikkelingslanden; telemedicine	28
Videoconsult	Skypen met patiënten; videocontact in thuiszorg	25
Online afspraken maken		18
Elektronisch voorschrijven		18
E-learning	(na/bij)Scholing; congressen via het web	17
Online vragenlijsten voor patiënten	Digitale anamnese voorafgaand aan consult; online prompts	14
Videoconferencing	Skypen tijdens vergaderingen met collega's; videocontact voor MDO	14
Online informatie voor artsen	Websites met up-to-date richtlijnen; elektronische versies van vakbladen; literatuur eenvoudig opzoeken;	12
Zelfmetingen	Wearables, quantified self; zelf maken van echo's van follikels door patiënt thuis	11
Online hulp en behandeling	Online behandeling bij psychische problemen; digitale trainingen voor kinderen; eHealth in de GGZ; online therapie; fysiotherapietraining	8
Gemakkelijk contact met andere zorgverleners	Intercollegiaal overleg via e-mail; discussiegroepen (internationaal) met andere zorgverleners voor moeilijke patiëntenproblemen; meekijken met specialist via 'Google Glass'-achtige constructies	8
Domotica en andere technologie in de care	Dwaaldetectie; valdetectie; GPS-systemen	7
Beslissingsondersteuning	Directe feedback op beslissingen	4

Vervolg Tabel 4-28

Type eHealth-toepassing	Alternatieve benamingen en variaties	Aantal keer genoemd
PGD	Elektronisch dossier voor de patiënt met dataverzamelaar; eigen zorgdossier; patiëntendossier bij patiënt in app, dus geen centrale opslag	4
(Kwaliteits)registraties	Implantatenregister; brongegevens gebruiken voor registraties	4
Online toegang tot EPD vanuit thuis		3
Online communities, lotgenotencontact	Fora	2
Serious games		2
Digitaal aanvragen van onderzoeken	Digitale labaanvragen	2
Zelfmanagement via internet		2
Digitale beeldvorming in de radiologie	Geautomatiseerde beoordeling van röntgenfoto's; beoordelen van onderzoeken op afstand	2
Shared decision making tools met keuzehulpen		2
Diversen (elk één keer genoemd)	Papierloos ziekenhuis; bewegingsprogramma's; online groepsconsulten; ondersteuning evaluatie zorgprocessen door patiënten; biosensing; zorgrobots; digitale verwijzingen; ECG's digitaal; invoer van data door patiënt in dossier; tablet aan het bed voor de patiënt; video-opnames van consult voor de patiënt; elektronische medicatiebewaking; notificatie bij opname poli-patiënt; preoperatief screenen; 3D-printen van implantaten; digitale microscoop	1

Tabel 4-29

Medisch specialisten - Specifieke voorbeelden van eHealth of ICT in de zorg die medisch specialisten veelbelovend vinden.

Naam	Aantal keer genoemd
ParkinsonNet	7
Skype	7
Thuisarts	4
UptoDate	4
Farmacotherapeutisch Kompas (online, app)	4
Alzheimer-app	3
Zorgdomein	3
Apple Watch	2

Vervolg Tabel 4-29

Naam	Aantal keer genoemd
Epic	2
Watson	2
Huidhuis (website)	2
NHG-standaarden (online, app)	2
Apple HealthKit/ResearchKit	2
Inforium	2
Facetalk	1
Healthpatch	1
HCV SVR Predictor	1
Medscape	1
Beroertezwolle.nl	1
Care2You	1
CME online	1
Zorgmail	1
CVRM-app	1
AO-app	1
Fractuurapp	1
Apple	1
Facetime	1
Familienet	1
Gerimedica	1
Talking Mats	1
TCCN	1
Pubmed	1
Google Health	1
Huisarts.nl	1
Dokter Media	1
MediCal	1
Google	1

Naam	Aantal keer genoemd
Omnio	1
Om U / UPRIM	1
EZIS	1
Myvue	1
Ksyos	1
SensiStep	1
PubCrawler	1
Dosage-app	1
PatiëntHub	1
Google Glass	1

*Tabel 4-30
Psychiaters - Voorbeelden van
eHealth of ICT in de zorg die
psychiaters veelbelovend vinden;
eHealth-toepassingen beschreven
in algemene zin (n=66).*

Type eHealth-toepassing	Alternatieve benamingen en variaties	Aantal keer genoemd
Online behandelprogramma's en monitoring (eventueel in combinatie met face-to-face contact)	Monitoring via vragenlijsten; systeem voor volgen en monitoren schizofrenen; cognitieve gedragstherapie online; GGZ-eHealth-programma's in de eerste lijn; online signaleringsplan; zelfhulp-programma's	26
Mobiele apps		12
Online (interactieve) patiëntinformatie	Psycho-educatie; website zorginstelling	11
Videoconsult		9
e-Consult		8
Online vragenlijsten	Diagnostische screeningslijsten; online routine outcome monitoring (ROM)	6
Online dagboeken	Experience sampling measurements	3
Videoconferencing		3
Serious gaming en virtual reality		3
Online afspraken		2
Online bijscholing		2
Diversen (elk één x genoemd)	Inzage in medisch dossier en patiëntportalen (o.a. medicatie-overzichten); patiënt die eigen dossier bijhoudt; elektronisch patiëntendossier; contact met andere zorgverleners; informatie voor zorgverleners; filmen van consulten voor gebruik tijdens onderwijs; communities/lotgenotencontact	1

Tabel 4-31

Psychiaters - Specifieke voorbeelden van eHealth of ICT in de zorg die psychiaters veelbelovend vinden.

Naam	Aantal keer genoemd
Psymate	5
113 online	3
Skype	3
TemStem	2
MyMedical	1
Dappere kat	1
Doeppressie	1
Lifechart	1
DGT-app	1
Crisisinterventie-app	1
Facetime	1
ParkinsonNet	1
Telepsy	1
GIP-z	1
Minderdrinken.nl	1
Drinktest.nl	1
Minddistrict	1
SOLK	1
Fear Fighter (app)	1
Cannabis & ik (app)	1
Healthpatch	1

Tabel 4-32

Huisartsen - Percentage huisartsen dat afspraken heeft gemaakt met één of meer verzekeraars over de vergoeding of beloning van de genoemde mogelijkheden binnen segment 3 (n=396).

	Ja (%)	Nee (%)	Weet niet (%)
Digitale instrumenten voor zelfmanagement door de patiënt (segment 3)	5	63	33
Digitale behandelvormen (segment 3)	9	58	33
Vergoeding of beloning van eHealth via de M&I verrichtingen (segment 3)	13	51	36

Tabellen bij hoofdstuk 5
van het onderzoeksrapport

Tabel 5-1
Zorggebruikers - Gebruik van internet (n=619-673).

Gebruik van internet (n=673)	(%)
Maakt gebruik van internet	94
Gemak van gebruik internet (n=619)	(%)
Zeer moeilijk	2
Moeilijk	8
Neutraal	25
Gemakkelijk	32
Zeer gemakkelijk	33

Tabel 5-2
Zorggebruikers - Percentage zorggebruikers dat aangeeft informatie over gezondheid en zorg te zoeken via internet (n=695-720).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling	66	11	14	9
Via internet informatie gezocht over voeding en bewegen	49	18	17	16
Via internet informatie gezocht of ik met een bepaald probleem naar de huisarts zou moeten	39	20	22	20
Via internet informatie gezocht om een keuze te maken voor een bepaalde zorgverlener of zorginstelling	26	28	27	19
Aan mijn zorgverlener informatie voor-gelegd die ik op internet heb gevonden	17	22	36	25

Tabel 5-3
Zorggebruikers - Percentage zorggebruikers dat aangeeft af te zien van bezoek aan de huisarts door informatie op internet (n=690).

	Zorggebruikers (%)
N.v.t., geen informatie op internet gezocht	33
Nee, nooit	57
Ja, 1 keer voorgekomen	6
Ja, meer dan 1 keer voorgekomen	4

Tabel 5-4

Zorggebruikers - Percentage zorggebruikers dat heeft besloten heeft om naar de huisarts te gaan door informatie die men op internet heeft gelezen, terwijl men dat vooraf niet van plan was (n=700).

	Zorggebruikers (%)
Nee, nooit	86
Ja, 1 keer voorgekomen	12
Ja, meer dan 1 keer voorgekomen	2

Tabel 5-5

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft wat het resultaat van een huisartsbezoek was, volgens respondenten die op basis van informatie op internet naar de huisarts zijn gegaan (n=85).

	Zorggebruikers (%)
Behandeling niet nodig	32
Behandeling niet mogelijk	6
Medicatie of behandeling voorgeschreven	34
Doorverwezen naar andere zorgverlener	28

Tabel 5-6

Huisartsen - Percentage dat aangeeft of de volgende manieren van online contact voor patiënten met henzelf of hun praktijk mogelijk zijn (n=396).

	Dit is mogelijk voor de praktijk van de zorgverlener (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met de huisarts	27	18	23	23	9
Via internet een afspraak maken met een praktijkassistent	15	18	30	27	10
Via e-mail of sms een herinnering voor een afspraak ontvangen	8	7	37	32	16
Via internet een herhaalrecept bij de huisarts aanvragen	71	6	14	7	2
Via internet een verwijzing aanvragen	28	4	10	28	31
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de huisarts	58	5	10	18	9
Via e-mail of een website een vraag stellen aan een praktijkassistent	45	6	17	21	11
Via internet een gesprek voeren met de huisarts, waarbij patiënt en huisarts elkaar kunnen zien	1	2	17	44	37

Tabel 5-7

Huisartsen - Percentage dat aangeeft hoe vaak patiënten het afgelopen jaar de online contactmogelijkheden met henzelf of de praktijk hebben gebruikt, van de huisartsen bij wie dit mogelijk was (n=3-271).

	Dit kwam niet voor (%)	Dit kwam een enkele keer voor (%)	Dit kwam ten minste maandelijks voor (%)	Dit kwam ten minste wekelijks voor (%)	Dit kwam ten minste dagelijks voor (%)	Dat weet ik niet (%)
Via internet een afspraak maken met de huisarts (n=86)	6	22	26	36	11	0
Via internet een afspraak maken met een praktijkassistent (n=59)	14	20	34	15	8	8
Via e-mail of sms een herinnering voor een afspraak ontvangen (n=29)	3	7	17	41	14	17
Via internet een herhaalrecept bij de huisarts aanvragen (n=271)	1	7	8	16	68	1
Via internet een verwijzing aanvragen (n=103)	9	38	31	17	5	1
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de huisarts (n=220)	2	22	31	33	12	0
Via e-mail of een website een vraag stellen aan een praktijkassistent (n=172)	8	14	26	33	15	4
Via internet een gesprek voeren met de huisarts, waarbij patiënt en huisarts elkaar kunnen zien (n=3)	0	67	0	33	0	0

Tabel 5-8

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft of de volgende manieren van online contact voor patiënten met henzelf of de afdeling mogelijk zijn (n=385).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met de medisch specialist	23	19	29	19	10
Een herinnering voor een afspraak ontvangen via e-mail of sms	28	12	42	10	8
Via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen	14	8	37	18	23
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist	34	5	21	24	18
Via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien	4	9	25	33	29

*Tabel 5-9
Poortspecialisten - Percentage dat aangeeft of de volgende manieren van online contact voor patiënten met henzelf of hun afdeling mogelijk zijn (n=212).*

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met de medisch specialist	29	22	26	17	6
Een herinnering voor een afspraak ontvangen via e-mail of sms	34	15	41	6	4
Via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen	17	11	43	18	11
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist	35	5	17	26	17
Via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien	4	13	23	34	26

*Tabel 5-10
Niet-poortspecialisten - Percentage dat aangeeft of de volgende manieren van online contact voor patiënten met henzelf of hun afdeling mogelijk zijn (n=52).*

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met de medisch specialist	10	17	42	17	14
Een herinnering voor een afspraak ontvangen via e-mail of sms	14	12	46	14	15
Via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen	6	2	29	19	44
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist	21	6	31	19	23
Via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien	6	2	29	25	39

Tabel 5-11

Medisch specialisten werkzaam in een verpleeghuis of revalidatiecentrum - Percentage dat aangeeft of de volgende manieren van online contact voor patiënten met henzelf of hun afdeling mogelijk zijn (n=104).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met de medisch specialist	14	6	28	37	15
Een herinnering voor een afspraak ontvangen via e-mail of sms	19	0	42	26	13
Via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen	12	2	24	25	38
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist	39	2	26	19	14
Via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien	2	3	27	39	29

Tabel 5-12

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft hoe vaak patiënten het afgelopen jaar de online contactmogelijkheden met henzelf of de afdeling hebben gebruikt, van de medisch specialisten bij wie dit mogelijk was (n=17-125).

	Dit kwam niet voor (%)	Dit kwam een enkele keer voor (%)	Dit kwam ten minste maandelijks voor (%)	Dit kwam ten minste wekelijks voor (%)	Dit kwam ten minste dagelijks voor (%)	Dat weet ik niet (%)
Via internet een afspraak maken met de medisch specialist (n=89)	5	25	13	18	24	15
Een herinnering voor een afspraak ontvangen via e-mail of sms (n=106)	9	4	13	12	52	10
Via internet een herhaalrecept bij de medisch specialist aanvragen (n=53)	16	15	15	29	19	5
Via e-mail of een website een vraag stellen aan de medisch specialist (n=125)	7	20	30	31	12	0
Via internet een gesprek voeren met de medisch specialist, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien (n=17)	19	29	21	31	0	0

Tabel 5-13

Psychiaters - Percentage dat aangeeft of de volgende manieren van online contact voor patiënten met henzelf of hun afdeling mogelijk zijn (n=69).

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met de psychiater	16	7	33	33	10
Een herinnering voor een afspraak ontvangen via e-mail of sms	55	1	30	9	4
Via internet een herhaalrecept bij mij aanvragen	32	3	39	13	13
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mij	65	4	13	10	7
Via internet een gesprek voeren met de psychiater, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien	17	19	23	26	15

Tabel 5-14

Psychiaters - Percentage dat aangeeft hoe vaak patiënten het afgelopen jaar de online contactmogelijkheden met henzelf of de afdeling hebben gebruikt, van de psychiaters bij wie dit mogelijk was (n=11-43).

	Dit kwam niet voor (%)	Dit kwam een enkele keer voor (%)	Dit kwam ten minste maandelijks voor (%)	Dit kwam ten minste wekelijks voor (%)	Dit kwam ten minste dagelijks voor (%)	Dat weet ik niet (%)
Via internet een afspraak maken met de psychiater (n=11)	0	9	36	46	9	0
Via e-mail of sms een herinnering voor een afspraak ontvangen (n=36)	0	8	25	19	42	6
Via internet een herhaalrecept aanvragen (n=22)	5	14	32	14	36	0
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mij (n=43)	2	30	28	21	19	0
Via internet een gesprek voeren met de psychiater, waarbij patiënt en arts elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm (n=12)	58	25	8	0	8	0

Tabel 5-15

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft contact met de huisarts te hebben gehad in het afgelopen jaar (n=697).

	Zorggebruikers (%)
Nee, ik had het afgelopen jaar geen contact met een huisarts	17
Ja, ik had het afgelopen jaar 1 keer contact met een huisarts	27
Ja, ik had het afgelopen jaar vaker contact met een huisarts	56

Tabel 5-16

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft contact met de fysiotherapeut te hebben gehad in het afgelopen jaar (n=689).

	Zorggebruikers (%)
Nee, ik had het afgelopen jaar geen contact met een fysiotherapeut	68
Ja, ik had het afgelopen jaar 1 keer contact met een fysiotherapeut	4
Ja, ik had het afgelopen jaar vaker contact met een fysiotherapeut	28

Tabel 5-17

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft contact met de hulpverlener voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) te hebben gehad in het afgelopen jaar (n=686).

	Zorggebruikers (%)
Nee, ik heb het afgelopen jaar geen contact gehad met een GGZ-hulpverlener en heb dit ook niet overwogen	84
Nee, ik heb het afgelopen jaar geen contact gehad met een GGZ-hulpverlener, maar ik heb dit wel overwogen	4
Ja, ik heb het afgelopen jaar 1 keer contact gehad met een GGZ-hulpverlener	2
Ja, ik heb het afgelopen jaar meerdere keren contact gehad met een GGZ-hulpverlener	10

Tabel 5-18

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft contact met een medisch specialist te hebben gehad in het afgelopen jaar (n=689).

	Zorggebruikers (%)
Nee, ik had het afgelopen jaar geen contact met een medisch specialist	54
Ja, ik had het afgelopen jaar 1 keer contact met een medisch specialist	17
Ja, ik had het afgelopen jaar vaker contact met een medisch specialist	30

*Tabel 5-19
Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat de huisarts de mogelijkheid biedt om online contact te hebben, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden (n=555-562).*

	Dit is mogelijk bij deze zorgverlener (%)	Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener (%)	Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	12	51	37
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	4	59	37
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener	29	47	24
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	14	58	29
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	60	39

*Tabel 5-20
Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat de medisch specialist de mogelijkheid biedt om online contact te hebben, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden (n=331-335).*

	Dit is mogelijk bij deze zorgverlener (%)	Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener (%)	Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	11	62	27
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	18	57	24
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener	5	71	24
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	6	70	23
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	70	30

*Tabel 5-21
Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat de fysiotherapeut de mogelijkheid biedt om online contact te hebben, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden (n=222-225).*

	Dit is mogelijk bij deze zorgverlener (%)	Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener (%)	Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	11	57	32
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	10	63	27
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener*	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	18	58	24
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	60	39

*Niet voorgelegd bij fysiotherapeut.

Tabel 5-22

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat de GGZ-hulpverlener de mogelijkheid biedt om online contact te hebben, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden (n=69-70).

	Dit is mogelijk bij deze zorgverlener (%)	Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener (%)	Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	14	58	28
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	21	51	27
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener	11	64	24
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	30	51	19
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	6	63	31

Tabel 5-23

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de huisarts, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met hun huisarts (n=549-555).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	4	47	26	23
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	1	48	26	25
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener	15	48	21	16
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	4	39	29	28
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	18	37	44

Tabel 5-24

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de medisch specialist, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met hun huisarts (n=328-333).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	3	44	27	26
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	10	44	19	27
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener	3	45	27	25
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	3	36	32	29
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	1	20	34	46

Tabel 5-25

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de fysiotherapeut, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met hun huisarts (n=220-221).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	9	41	24	26
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	7	40	27	26
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener*	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	7	35	28	30
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	0	19	32	49

* Niet voorgelegd bij fysiotherapeut

Tabel 5-26

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van online contactmogelijkheden met de GGZ-hulpverlener van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met hun huisarts (n=70).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een afspraak maken met mijn zorgverlener	6	44	26	24
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn zorgverlener	10	44	19	27
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn zorgverlener	7	44	24	24
Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn zorgverlener	13	39	26	23
Via internet een gesprek voeren met mijn zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien, bijvoorbeeld op een beeldscherm of tablet	3	24	33	40

Tabel 5-27

Artsen - Wijze waarop artsen hun patiënten in het afgelopen jaar attendeerden op de mogelijkheden die hun afdeling of praktijk biedt om via internet contact te hebben met de afdeling of praktijk (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Via de patiëntenfolder van de zorginstelling, afdeling of praktijk	46	22	23
Via de website van de zorginstelling, afdeling of praktijk	72	26	33
Via een poster	11	5	4
Via een informatiescherm in de praktijk of op de afdeling	28	7	7
Persoonlijk, tijdens een consult	50	29	52
Op een andere manier	13	8	13
De zorgverlener attendeerde patiënten hier niet op	7	16	10
Niet van toepassing, via internet contact hebben met de afdeling of praktijk is niet mogelijk	13	36	22

Tabel 5-28

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft belemmerende factoren te ervaren bij het gebruik van internet over gezondheid en zorg (n=666).

	Zorggebruikers (%)
Ja	32
Weet ik niet	18
Nee	50

Tabel 5-29

Zorggebruikers - Percentage dat de volgende belemmeringen ervaart bij het toepassen van internet over gezondheid en zorg, van de zorggebruikers die belemmeringen ervaren (n=214).

	Zorggebruikers (%)
Zorgen om de privacy	51
Zorgen om de betrouwbaarheid van gezondheidsinformatie via internet	47
Gebruik van internet is niet geschikt voor persoonlijk contact	37
Twijfel over de toegevoegde waarde hiervan voor mijzelf	22
Tijdsgebrek om me hierin te verdiepen	7
Gebrek aan kennis en vaardigheden om dit toe te passen	19
Onbekendheid met de mogelijkheden	22
De mogelijkheid ontbreekt bij mijn zorgverlener	11
Geen toegang tot internet	10
Gebrek aan technische ondersteuning	7
Andere belemmerende factor	2

Tabel 5-30

Artsen - Percentage dat belemmerende factoren ervaart bij de toepassing van contact met patiënten (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Ervaart belemmerende factoren	87	69	88
Ervaart geen belemmerende factoren	9	15	7
Weet niet	4	16	4

Tabel 5-31

Top 5 genoemde belemmeringen bij het toepassen van online contact met zorggebruikers, onder huisartsen, medisch specialisten en psychiaters die belemmeringen ervaren (n=61-345).

Huisartsen (n=345)		Medisch specialisten (n=268)		Psychiaters (n=61)	
Bij contact via internet is de communicatie niet duidelijk genoeg	57%	Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	43%	Tijdgebrek om me hierin te verdiepen	46%
Gebrek aan financiële vergoedingen voor de tijd die hierin gaat zitten	52%	Gebrek aan financiële vergoedingen voor de tijd die hierin gaat zitten	41%	Bij contact via internet is de communicatie niet duidelijk genoeg	39%
Het is minder efficiënt dan telefonisch en face-to-face contact	48%	Bij contact via internet is de communicatie niet duidelijk genoeg	38%	Gebrek aan technische support	38%
Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	41%	Het is minder efficiënt dan telefonisch en face-to-face contact	38%	Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	36%
Tijdgebrek om me hierin te verdiepen	40%	Onduidelijkheid over wet- en regelgeving hierover	35%	Onduidelijkheid over goede manier van inrichten systeem	36%

Tabel 5-32

Artsen - Percentage artsen dat aangeeft de volgende belemmerende factoren te ervaren bij de toepassing van online contactmogelijkheden met patiënten, van de arts die belemmeringen ervaren (n=61-345).

	Huisartsen (n=345) (%)	Medisch specialisten (n=268) (%)	Psychiaters (n=61) (%)
Twijfel over de toegevoegde waarde hiervan voor patiënten	30	27	20
Twijfel over de toegevoegde waarde hiervan voor mijn afdeling of praktijk	32	15	18
Bij contact via internet is de communicatie niet duidelijk genoeg	57	38	39
Het is minder efficiënt dan telefonisch en face-to-face contact	48	38	13
Geen toegang tot de juiste techniek hiervoor	14	26	28
Gebrek aan technische support	19	35	38
Onduidelijkheid over goede manier van inrichten systeem	22	28	36
Gebrek aan standaarden voor de juiste inrichting van systemen hiervoor	18	25	31
Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	41	43	36
Gebrek aan kennis en vaardigheden binnen mijn afdeling of praktijk om dit toe te passen	19	24	30
Tijdsgebrek om me hierin te verdiepen	40	27	46
Gebrek aan mogelijkheden om mij hierin bij te scholen	6	6	13
Onbekendheid bij patiënten	18	14	16
Vrees voor toename in de zorgvraag van patiënten	36	35	23
Vrees voor hogere verwachtingen van patiënten	33	23	18

	Huisartsen (n=345) (%)	Medisch specialisten (n=268) (%)	Psychiaters (n=61) (%)
Vrees voor kritiek over privacy-aspecten	31	33	30
Onduidelijkheid over wet- en regelgeving hierover	34	35	30
Weerstand op mijn afdeling of bij medewerkers in mijn praktijk voor het uitbreiden van de mogelijkheden hiervoor	17	5	-
Weerstand bij mijn patiënten voor het uitbreiden van de mogelijkheden hiervoor	5	3	5
Hoge opstartkosten	26	10	7
Gebrek aan financiële vergoedingen voor de tijd die hierin gaat zitten	52	41	28
Andere belemmerende factor	20	23	28

Tabel 5-33

Artsen - Percentage dat positieve effecten ervaart door de toepassing van online contactmogelijkheden met patiënten (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Ervaart positieve effecten	68	47	75
Ervaart geen positieve effecten	15	18	9
Weet niet	16	35	16

Tabel 5-34

Top 5 genoemde positieve effecten door het toepassen van online contact met zorggebruikers, onder huisartsen, medisch specialisten en psychiaters die positieve effecten ervaren (n=52-270).

Huisartsen (n=270)		Medisch specialisten (n=182)		Psychiaters (n=52)	
Patiënten vinden het prettig	74%	Patiënten vinden het prettig	58%	Verbetering van de toegankelijkheid van de afdeling of praktijk	69%
Verbetering van de toegankelijkheid van de afdeling of praktijk	66%	Verbetering van de toegankelijkheid van de afdeling of praktijk	47%	Het werkt drempelverlagend om contact op te nemen met de praktijk of afdeling	64%
Het ontlast de telefoon bij de praktijkassistenten	60%	Patiënten ervaren meer invloed op de eigen zorg	43%	Patiënten vinden het prettig	54%
Het laat zien dat wij als praktijk of afdeling met de tijd meegaan	48%	Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	39%	Verbetering van de continuïteit van onze zorgverlening	50%
Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	44%	Verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening	36%	Patiënten ervaren meer invloed op de eigen zorg	46%

Tabel 5-35

Artsen - Percentage dat aangeeft de volgende positieve effecten te ervaren door de toepassing van online contactmogelijkheden met patiënten, van de artsen die positieve effecten ervaren (n=52-270).

	Huisartsen (n=270)	Medisch specialisten (n=182)	Psychiaters (n=52)
Verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening	29	36	29
Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	44	39	40
Verbetering van de toegankelijkheid van de afdeling of praktijk	66	47	69
Verbetering van de continuïteit van onze zorgverlening	21	30	50
Het werkt kostenbesparend	10	13	19
Het werkt drempelverlagend om contact op te nemen met de praktijk of afdeling	37	34	65
Er is meer tijd over voor andere activiteiten door de assistenten van de praktijk of de afdeling	15	4	2
Het ontlast de telefoon bij de praktijkassistenten	60	-	-
Patiënten vinden het prettig	74	58	54
Patiënten voelen zich meer betrokken bij de praktijk of bij de afdeling	11	18	27
Patiënten verschijnen beter geïnformeerd op hun afspraken	12	31	10
Patiënten ervaren meer invloed op de eigen zorg	23	43	46
Patiënten houden hun behandeling makkelijker vol	7	10	8
Het laat zien dat wij als praktijk of afdeling met de tijd meegaan	48	23	39
Er zijn kortere wachttijden in de wachtkamer	4	3	2
Andere positieve effecten	9	17	15

Tabel 5-36

Significante verschillen in de bekendheid met verschillende toepassingen onder zorggebruikers over de jaren 2013-2014-2015.

Zorgverlener	Bekend met aangeboden eHealth-toepassing (% 'ja, dit is mogelijk')	2013	2014	2015
Huisarts	Via internet een afspraak maken met mijn huisarts	7%	13%*	12%
	Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn huisarts	21%	30%*	29%
	Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn huisarts	10%	14%*	14%
Fysiotherapeut	Via e-mail of website een vraag stellen aan mijn fysiotherapeut	13%	19%*	18%
Medisch specialist	Via internet een afspraak maken met mijn medisch specialist	7%	13%*	11%
	Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn medisch specialist	8%	12%*	18%

*significant verschil tussen 2013 en 2014

Tabel 5-37
Significante verschillen in de mogelijkheden om via internet contact met de huisarts of met de medisch specialist te hebben.

Mogelijkheden bij de huisarts		2013	2014	2015
Via internet een afspraak maken met de huisarts		14%	18%	27%***
Via internet een afspraak maken met een praktijkassistent		8%	14%	15%***
Mogelijkheden bij de medisch specialist		2013	2014	2015
Via e-mail of sms een herinnering voor een afspraak ontvangen		18%	22%	28%***

*** significant verschil tussen 2013 en 2015, maar niet tussen 2013 en 2014 en niet tussen 2014 en 2015

Tabel 5-38
Significante verschillen onder huisartsen in de manieren om de patiënt te attenderen op de mogelijkheden om contact via internet te hebben.

Manieren van attenderen op de mogelijkheden om via internet contact te hebben met de praktijk		2013	2014	2015
Via de patiëntenfolder van de praktijk		61%	49%	46%***

*** significant verschil tussen 2013 en 2015, maar niet tussen 2013 en 2014 en niet tussen 2014 en 2015

Tabel 5-39
Significante verschillen in artsen die belemmerende factoren ervaren bij het toepassen van contact via internet.

		2014	2015
Huisarts	Ervaart belemmerende factoren	80%	87%**

** significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 5-40
Significante verschillen in de ervaren belemmeringen bij het toepassen van contact via internet bij huisartsen (n=136-345) en medisch specialisten (n=119-268) (percentages zijn ten opzichte van de groep die belemmeringen ervaart).

		2014	2015
Huisarts	Gebrek aan mogelijkheden om mij hierin bij te scholen	13%	6%**
Medisch specialisten	Bij contact via internet is de communicatie niet duidelijk genoeg	26%	38%**
	Het is minder efficiënt dan telefonisch en face-to-face contact	24%	38%**

** significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 5-41
Significante verschillen in de ervaren positieve effecten bij het toepassen van contact via internet bij medisch specialisten (n=119-268) (percentages zijn ten opzichte van de groep die positieve effecten ervaren).

		2014	2015
Medisch specialisten	Verbetering van de toegankelijkheid van de afdeling of praktijk	71%	47%**
	Het werkt drempelverlagend om contact op te nemen met de praktijk of afdeling	49%	34%**
	Het laat zien dat wij als praktijk of afdeling met de tijd meegaan	40%	23%**
	Er zijn kortere wachttijden in de wachtkamer	9%	3%**
	Patiënten voelen zich meer betrokken bij de praktijk of bij de afdeling	8%	18%**
	Patiënten ervaren meer invloed op de eigen zorg	29%	43%**

** significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 5-42

Artsen - Percentage dat in het afgelopen jaar tijdens een consult met een patiënt regelmatig of altijd gebruik maakte van computers of internet (n=69-396).

Percentage artsen dat in het afgelopen jaar tijdens een consult met een patiënt regelmatig of altijd gebruik maakte van...	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
... een computer of tablet om de patiënt informatie te laten zien	68	51	41
... internet om iets op te zoeken of na te kijken	86	75	71

Tabellen bij hoofdstuk 6
van het onderzoeksrapport

Tabel 6-1

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft zelf informatie te hebben bijgehouden over gezondheid en zorg, via een website of met een telefoon, tablet of ander apparaat (n=682-690).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Zelf gegevens bijgehouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	12	16	34	39
Zelf gegevens bijgehouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	11	16	32	42
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijvoorbeeld tijdens het sporten	19	14	29	38
Zelf gegevens bijgehouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	7	20	30	43
Zelf gezondheidswaarden gemeten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijgehouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	13	20	31	36
Een apparaat gebruikt dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis	4	22	35	38
Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon	6	27	31	36

Tabel 6-2

Zorggebruikers - Percentage dat via internet een online behandelvorm of zelftest heeft gebruikt in het afgelopen jaar (n=682).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een psychologische zelftest gedaan	14	14	29	43
Via een website (anoniem) een behandeling gevolgd voor psychologische problemen	2	13	30	55

Tabel 6-3
Zorggebruikers - Percentage dat aan een discussiegroep heeft deelgenomen of een computerspel (game) voor de gezondheid heeft gespeeld (n=684-685).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Deelgenomen aan een discussiegroep over gezondheidsproblemen via internet, bijvoorbeeld met lotgenoten	5	10	31	54
Een computerspel (game) gespeeld om gezond(er) gedrag aan te leren of om beter te leren omgaan met de gevolgen van een ziekte	2	14	30	53

Tabel 6-4
Huisartsen - Percentage huisartsen dat aangeeft hoe vaak hij of zij patiënten afgelopen jaar heeft aangeraden om zelf gebruik te maken van de volgende mogelijkheden (n=396).

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Altijd (%)
Opzoeken van medische informatie op een website	1	19	76	4
Gebruik van een medische app voor smartphone of tablet	36	37	26	1
Een online hulpprogramma volgen voor psychologische klachten	41	47	12	0
Het zelf online bijhouden van zelf gemeten gezondheidswaarden, zoals gewicht of bloedsuikerspiegel	68	26	6	0
Het zelf online bijhouden van een persoonlijk gezondheidsdossier	89	10	1	0

Tabel 6-5
Medisch specialisten - Percentage medisch specialisten dat aangeeft hoe vaak hij of zij patiënten afgelopen jaar heeft aangeraden om zelf gebruik te maken van de volgende mogelijkheden (n=385).

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Altijd (%)
Opzoeken van medische informatie op een website	15	39	42	3
Gebruik van een medische app voor smartphone of tablet	64	24	11	0
Het zelf online bijhouden van zelf gemeten gezondheidswaarden, zoals gewicht of bloedsuikerspiegel	76	16	7	1
Het zelf online bijhouden van een persoonlijk gezondheidsdossier	85	11	4	1

Tabel 6-6

Psychiaters - Percentage psychiaters dat aangeeft hoe vaak hij of zij patiënten afgelopen jaar heeft aangeraden om zelf gebruik te maken van de volgende mogelijkheden (n=69).

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Altijd (%)
Opzoeken van medische informatie op een website	4	35	57	4
Gebruik van een medische app voor smartphone of tablet	55	33	12	0
Het zelf online bijhouden van zelf gemeten gezondheidswaarden, bijvoorbeeld over de gemoedstoestand	59	29	10	2
Het zelf online bijhouden van een persoonlijk gezondheidsdossier	78	19	1	1
Gebruik van een online (zelf)hulpprogramma	54	35	12	0

Tabel 6-7

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat de fysiotherapeut de mogelijkheid biedt om via internet een behandeling te volgen, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met hun fysiotherapeut (n=223).

	Dit is mogelijk bij deze zorgverlener (%)	Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener (%)	Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener (%)
Via internet een behandeling volgen bij mijn fysiotherapeut	2	59	39

Tabel 6-8

Zorggebruikers - Percentage dat via internet en behandeling bij een fysiotherapeut heeft gevolgd in het afgelopen jaar, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met hun fysiotherapeut (n=220).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
Via internet een behandeling volgen bij mijn fysiotherapeut	0	16	31	52

Tabel 6-9

Zorggebruikers - Ervaren psychische gezondheid (n=677).

	Zorggebruikers (%)
Uitstekend	26
Zeer goed	28
Goed	38
Matig	8
Slecht	1

Tabel 6-10

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft met welke GGZ-hulpverlener zij het meest contact hadden in het afgelopen jaar, van de zorggebruikers die contact hadden met GGZ-hulpverlener in het afgelopen jaar (n=71).

	Zorggebruikers (%)
Praktijkondersteuner van de huisarts	30
Psycholoog	28
Psychotherapeut	13
Psychiater	13
Andere hulpverlener	17

Tabel 6-11

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat de GGZ-hulpverlener de mogelijkheid biedt om een (online) behandeling te volgen, van de zorggebruikers die het afgelopen jaar contact hadden met een GGZ-hulpverlener (n=68-70).

	Dit is mogelijk (%)	Weet niet of dit mogelijk is (%)	Dit is niet mogelijk (%)
GGZ-hulpverlener: behandeling in levende lijve, geen online behandeling	87	11	1
GGZ-hulpverlener: behandeling in levende lijve en ook online behandeling	12	74	15
GGZ-hulpverlener: behandeling nooit in levende lijve, alleen online behandeling	3	66	31

Tabel 6-12

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft dat gebruik te hebben gemaakt van (online) behandeling bij GGZ-hulpverlener, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met GGZ-hulpverlener (n=67-70).

	Deze behandeling heeft men gevolgd of volgt men op dit moment (%)	Maakt hier geen gebruik van, maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en zou dit niet willen (%)
GGZ-hulpverlener: behandeling in levende lijve, geen online behandeling	83	10	3	4
GGZ-hulpverlener: behandeling in levende lijve en ook online behandeling	6	25	37	32
GGZ-hulpverlener: behandeling nooit in levende lijve, alleen online behandeling	0	3	25	72

*Tabel 6-13
Psychiaters - Percentage psychiaters dat aangeeft of manieren waarop patiënten contact kunnen hebben met henzelf of hun afdeling mogelijk zijn (n=69).*

	Dit is mogelijk (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet een psychologische zelftest doen	30	6	26	20	17
Via internet een vraag stellen over psychische problemen aan een zorgverlener	36	10	28	20	6
Via een chatprogramma een gesprek voeren over psychische problemen met een zorgverlener	16	6	22	39	17
Via internet een zelfhulpprogramma doorlopen zonder begeleiding van een zorgverlener	19	12	30	17	22
Via internet een behandeling volgen met begeleiding op afstand, zonder combinatie met offline face-to-face contacten	13	1	15	41	30
Via internet een behandeling volgen, in combinatie met offline face-to-face contacten	29	15	32	19	6
Deelnemen aan een online forum over psychische problemen met andere patiënten	12	6	39	29	15

Tabel 6-14

Psychiaters - Percentage psychiaters dat aangeeft hoe vaak het in het afgelopen jaar in de praktijk voorkwam dat de volgende manieren voor patiënten om contact te hebben met henzelf of de afdeling zijn gebruikt, van de psychiaters waarbij dit mogelijk was (n=8-23).

	Dit kwam niet voor (%)	Dit kwam een enkele keer voor (%)	Dit kwam ten minste maandelijks voor (%)	Dit kwam ten minste wekelijks voor (%)	Dit kwam ten minste dagelijks voor (%)	Dat weet ik niet (%)
Via internet een psychologische zelftest doen (n=21)	0	29	33	19	5	14
Via internet een vraag stellen over psychische problemen aan een zorgverlener (n=23)	4	17	26	30	17	4
Via een chatprogramma een gesprek voeren over psychologische problemen met een zorgverlener (n=10)	10	40	20	20	10	0
Via internet een zelfhulpprogramma doorlopen zonder begeleiding van een zorgverlener (n=12)	25	8	17	8	17	25
Via internet een behandeling volgen met begeleiding op afstand, zonder combinatie met offline face-to-face contacten (n=9)	22	0	44	0	22	11
Via internet een behandeling volgen, in combinatie met offline face-to-face contacten (n=18)	11	11	11	50	11	6
Deelnemen aan een online forum over psychische problemen met andere patiënten (n=8)	13	13	0	13	13	50

Tabel 6-15

Significante verschillen in het zelf meten en gegevens bijhouden via internet of met app.

	2014	2015
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller tijdens het sporten	12%	19%*
Zelf gegevens bijgehouden over doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op een telefoon of tablet	3%	7%*
Zelf gegevens bijgehouden over de gezondheid via internet of met een app op een telefoon of tablet	9%	12%*
Zelf gegevens bijgehouden over voeding en/of dieet via internet of met een app op een telefoon of tablet	8%	11%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 6-16
Significante verschillen in het gebruik van zelftests en discussiegroepen.

	2014	2015
Via internet een psychologische zelftest gedaan	8%	14%*
Deelgenomen aan een discussiegroep over gezondheidsproblemen bijvoorbeeld met lotgenoten via internet	1%	5%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 6-17
Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft hoe vaak men in het afgelopen jaar gesport heeft (n=673).

	Zorggebruikers (%)
Tenminste 52 keer per jaar	44
Tenminste 12 keer per jaar	22
Minder dan 12 keer per jaar	13
Nooit	21

Tabellen bij hoofdstuk 7
van het onderzoeksrapport

Tabel 7-1

Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners - Percentage dat aangeeft diverse toepassingen in het afgelopen jaar tijdens het werk in de directe cliënten/patiëntenzorg te hebben gebruikt (n=899-903).

	Nooit (%)	Soms (%)	Regelmatig (%)	Vaak (%)
Gebruik van een computer of tablet (bijv. een iPad) om een cliënt informatie te laten zien	37	15	13	35
Gebruik van een computer of tablet (bijv. iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten/patiëntendossier of het zorgplan	30	9	12	49
Gebruik van internet om informatie op te zoeken	5	17	30	48
Gebruik van apps voor zorg en gezondheid	38	28	18	15

Tabel 7-2

Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners - Percentage dat aangeeft of er in de instelling met toezichhoudende technieken is gewerkt in het afgelopen jaar (n=891).

	Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners		
	Totaal (n=891) (%)	Cure (n=310) (%)	Care (n=581) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	29	22	33
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn instelling	15	16	14
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	4	2	4
Nee en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	11	11	11
Nee, dit is niet van toepassing in mijn instelling	32	41	27
Weet ik niet	10	8	10

Tabel 7-3

Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners - Percentage dat aangeeft of er in de instelling met beeldbellen is gewerkt in het afgelopen jaar (n=898).

	Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners		
	Totaal (n=898) (%)	Cure (n=309) (%)	Care (n=589) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	7	1	10
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn instelling	12	9	13
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	4	2	5
Nee en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	17	14	19
Nee, dit is niet van toepassing in mijn instelling	47	51	46
Weet ik niet	13	23	8

Tabel 7-4
Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners
- Percentage dat aangeeft of er in de instelling met medicijndispensers is gewerkt in het afgelopen jaar (n=901).

	Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners		
	Totaal (n=901) (%)	Cure (n=310) (%)	Care (n=591) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	7	3	9
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn instelling	7	3	9
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	4	1	6
Nee en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	17	13	19
Nee, dit is niet van toepassing in mijn instelling	50	58	46
Weet ik niet	14	22	10

Tabel 7-5
Huisartsen - Percentage dat aangeeft of telemonitoring bij verschillende patiëntgroepen in hun praktijk wordt toegepast (n=396).

	Dit is mogelijk voor de praktijk van de zorgverlener (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Patiënten met diabetes	11	6	49	25	10
Patiënten met hartfalen	2	3	47	36	13
Patiënten met COPD	2	4	42	38	14
Patiënten met astma	1	4	44	37	14
Andere patiënten	4	1	24	42	30

Tabel 7-6
Huisartsen - Percentage dat aangeeft voor welk deel van alle patiënten voor wie dit zinvol zou zijn, telemonitoring wordt toegepast, van de huisartsen bij wie telemonitoring mogelijk is (n=5-43).

	Onbekend (%)	Tot 10% (%)	Tot 20% (%)	Tot 50% (%)	Tot 100% (%)
Patiënten met diabetes (n=43)	14	61	19	7	0
Patiënten met hartfalen (n=8)	13	63	25	0	0
Patiënten met COPD (n=8)	50	13	25	13	0
Patiënten met astma (n=5)	40	0	40	20	0
Andere patiënten (n=15)	20	67	0	13	0

Tabel 7-7

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft of telemonitoring voor hun specialisme relevant is en wordt toegepast (n=385).

	Medisch specialisten (%)
Het is relevant en het wordt al toegepast door de afdeling	11
Het is relevant en er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken	5
Het is relevant, maar er zijn nog geen plannen om dit mogelijk te maken	30
Het is niet relevant	55

Tabel 7-8

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft voor welk deel van alle patiënten voor wie dit zinvol zou zijn, telemonitoring wordt toegepast, van de medisch specialisten die telemonitoring toepassen (n=41).

	Medisch specialisten (%)
tot 10%	60
tot 20%	24
tot 50%	1
tot 100%	6
Weet ik niet	8

Tabel 7-9

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft voor welke groep(en) patiënten die zij behandelen telemonitoring relevant is, van de medisch specialisten die telemonitoring voor hun specialisme relevant vinden (n=175).

Telemonitoring is relevant voor:	Medisch specialisten (%)
Patiënten met diabetes	31
Patiënten met hartfalen	25
Patiënten met COPD	17
Patiënten met astma	14
Andere patiënten	67

Tabel 7-10

Psychiaters - Percentage dat aangeeft of telemonitoring bij verschillende patiëntgroepen in hun praktijk wordt toegepast, van de psychiaters die aangeven dat het voor hen van toepassing is (n=34-38).

	Dit wordt toegepast op de afdeling van de zorgverlener (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Patiënten met stemmingsstoornissen (n=38)	13	21	32	26	8
Patiënten met angststoornissen (n=37)	19	22	24	27	8
Patiënten met middelenstoornissen (n=35)	14	11	29	31	14
Patiënten met aandachtstekort- of gedragsstoornissen (n=36)	14	8	39	28	11
Andere groepen patiënten (n=34)	9	15	35	32	9

Tabel 7-11

Psychiaters - Percentage dat aangeeft voor welk deel van alle patiënten voor wie dit zinvol zou zijn, telemonitoring wordt toegepast, van de psychiaters die telemonitoring bij deze patiëntengroep toepassen (n=3-7).

	Onbekend	Tot 10% (%)	Tot 20% (%)	Tot 50% (%)	Tot 100% (%)
Patiënten met stemmingsstoornissen (n=5)	0	20	20	60	0
Patiënten met angststoornissen (n=7)	0	29	29	43	0
Patiënten met middelenstoornissen (n=4)	0	50	0	50	0
Patiënten met aandachtstekort- of gedragsstoornissen (n=5)	0	20	20	40	20
Andere groepen patiënten (n=3)	0	33	0	67	0

Tabel 7-12

Verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners - Percentage dat aangeeft of er in de instelling met telemonitoring is gewerkt in het afgelopen jaar (n=900).

	Totaal (n=900) (%)	Cure (n=310) (%)	Care (n=590) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	9	17	5
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn instelling	13	23	7
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	5	4	6
Nee en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	16	9	20
Nee, dit is niet van toepassing in mijn instelling	44	33	49
Weet ik niet	14	15	13

Tabel 7-13

Significante verschillen in het gebruik van internet in de directe cliënten-of patiëntenzorg door verpleegkundigen, in 2014 en 2015.

	2014 % vaak	2015 % vaak
Een computer of tablet (bijv. iPad) om op afstand informatie op te halen uit het elektronisch cliënten- of patiëntendossier of het zorgplan	39	49*
Internet om informatie op te zoeken	28	48*
Een computer of tablet (bijv. iPad) om een cliënt informatie te laten zien	20	35*
Apps voor zorg en gezondheid	6	15*

* Significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 7-14

Percentage verpleegkundigen dat aangeeft gebruik te maken van beeldbellen en medicijndispensers, in 2014 en 2015.

	2014 %	2015 %
<i>Gebruik (zelf of in de instelling) van beeldbellen</i>		
totaal	10	18*
cure	6	11
care	12	23*
<i>Gebruik (zelf of in de instelling) van medicijndispenser</i>		
totaal	10	14*
cure	7	6
care	11	19*

* Significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabellen bij hoofdstuk 8
van het onderzoeksrapport

Tabel 8-1

Huisartsen - Percentage dat aangeeft of manieren waarop patiënten via internet inzage kunnen hebben in het patiënten-dossier dat de arts bijhoudt mogelijk zijn (n=396).

	Dit is mogelijk voor de praktijk van de zorgverlener (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	10	5	21	40	23
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	2	2	9	42	44
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	10	6	28	36	20
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie	17	7	45	20	10
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen medische gegevens	7	6	27	39	22

Tabel 8-2

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft of manieren waarop patiënten via internet inzage kunnen hebben in het patiënten-dossier dat de arts bijhoudt mogelijk zijn (n=385).

	Dit is mogelijk voor de praktijk van de zorgverlener (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	15	14	28	28	16
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	7	12	15	31	35
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	13	13	25	29	21
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie	11	15	50	14	10
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen medische gegevens	4	8	34	31	23

Tabel 8-3

Psychiaters - Percentage dat aangeeft of manieren waarop patiënten via internet inzage kunnen hebben in het patiënten-dossier dat de arts bijhoudt mogelijk zijn (n=69).

	Dit is mogelijk voor de praktijk van de zorgverlener (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de zorgverlener zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de zorgverlener zou dit ook niet willen (%)
Via internet inzage krijgen in de voor deze patiënt gestelde diagnoses	10	10	22	39	19
Via internet inzage krijgen in notities (decursus) in het dossier	4	12	19	38	28
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	6	9	45	28	13
Via internet inzage krijgen in de voorgeschreven medicatie	4	13	55	20	7
Via internet zelf opmerkingen of gemeten gezondheidswaarden toevoegen aan hun eigen medische gegevens	1	4	42	33	19

Tabel 8-4

Zorggebruikers - Percentage dat de mogelijkheid had om via internet de medische gegevens in te zien die hun zorgverlener bijhoudt, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met deze zorgverlener (n=70-559).

	Dit is mogelijk bij deze zorgverlener (%)	Weet niet of dit mogelijk is bij deze zorgverlener (%)	Dit is niet mogelijk bij deze zorgverlener (%)
Huisarts (n=559)	3	66	31
Medisch specialist (n=328)	4	71	24
Fysiotherapeut (n=224)	2	67	32
GGZ-hulpverlener (n=70)	3	66	31

Tabel 8-5

Zorggebruikers - Percentage dat aangeeft gebruik te hebben gemaakt van de mogelijkheid om via internet de medische gegevens in te zien die hun zorgverlener bijhoudt, van de zorggebruikers die in het afgelopen jaar contact hadden met deze zorgverlener (n=70-550).

	Heeft hier het afgelopen jaar tenminste één keer gebruik van gemaakt (%)	Maakt hier geen gebruik van maar zou dit wel willen (%)	Maakt hier geen gebruik van en weet niet of men dit zou willen (%)	Heeft hier geen gebruik van gemaakt en zou dit niet willen (%)
Huisarts (n=550)	1	46	31	23
Medisch specialist (n=328)	1	40	29	30
Fysiotherapeut (n=220)	1	42	31	26
GGZ-hulpverlener (n=70)	0	41	31	27

Tabel 8-6
Artsen - Percentage dat aangeeft of zij online inzage voor patiënten in het patiëntendossier van de arts wenselijk vinden (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Gewenst	39	40	45
Ongewenst	49	49	39
Geen mening	12	11	16

Tabel 8-7
Inventarisatie van argumenten waarom artsen inzage wel of niet gewenst vinden.

Argumenten van artsen die inzage gewenst vinden	Argumenten van artsen die inzage ongewenst vinden
• Het is het recht van de patiënt • Het vergroot de verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de patiënt • Het geeft de patiënt een rol in het beheer van het dossier • Het versterkt regie en zelfmanagement • Het bevordert openheid en vertrouwen	• Inzage kan, door onduidelijkheid, onnodige zorgen en misverstanden oproepen • Het dossier is van de arts • Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens • Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering • Inzage moet onder regels en randvoorwaarden • Inzage door patiënten kost meer tijd • Inzage verandert de arts-patiëntrelatie • Inzage heeft geen meerwaarde • De patiënt gaat mogelijk niet goed om met de gegevens • Beperkingen met betrekking tot de doelgroep
Genoemde nadelen, beperkingen en randvoorwaarden door artsen die inzage wel gewenst vinden	Genoemde voordelen en redenen voor inzage door artsen die inzage niet gewenst vinden
• Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens • Inzage kan onnodige zorgen en misverstanden oproepen • Inzage moet onder regels en randvoorwaarden • Beperkingen met betrekking tot de doelgroep • Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering	• De patiënt heeft recht op inzage • Het is goed voor de kwaliteit van zorg • Het vergroot de veiligheid • Het vergroot de betrokkenheid van de patiënt

Tabel 8-8
Huisartsen - Argumenten
genoemd door huisartsen die
inzage wel gewenst vinden (n=154).

Argumenten	Voorbeelden van genoemde argumenten	Aantal keer genoemd
Het vergroot verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de patiënt	Het bevordert de verantwoordelijkheid voor de gezondheid, het vergroot de betrokkenheid van de patiënt bij zijn gezondheid/ ziekte en behandeling, de patiënt heeft meer inzicht in zijn eigen gezondheid en ziekte	51
Het is het recht van de patiënt	De gegevens zijn van de patiënt, de patiënt heeft er recht op, de gegevens gaan over de patiënt	48
Het geeft de patiënt een rol in het beheer van het dossier	De patiënt kan eventueel fouten corrigeren, de patiënt en de zorgverlener delen de verantwoordelijkheid voor het dossier, de patiënt kan ook zijn eigen dossier beheren, de patiënt kan de informatie delen met andere behandelaars	41
Het versterkt regie en zelfmanagement	De patiënt is in staat tot zelfzorg/zelfmanagement, de patiënt kan eigen regie voeren, de patiënt komt in een meer gelijkwaardige positie	15
Het bevordert openheid en vertrouwen	Het bevordert transparantie, het verbetert het vertrouwen en/ of de relatie tussen arts en patiënt	12
Overig	Het hoort bij deze tijd, patiënten vinden het prettig, het scheelt de zorgverlener tijd, het verbetert de kwaliteit van zorg	7
Nadelen, beperkingen en randvoorwaarden van inzage in het patiëntendossier		
Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens	Beperkte inzage, inzage op hoofdlijnen, niet de eigen werkaantekeningen van de arts, deel van de informatie alleen met uitleg of op verzoek, gegevens moeten begrijpelijk zijn	55
Inzage kan onnodige zorgen en misverstanden oproepen	Het kan tot onnodige zorgen leiden, patiënt kan sommige gegevens niet interpreteren, het kan leiden tot (onnodige) extra vragen	17
Inzage moet onder regels en randvoorwaarden	Heldere regels zijn nodig, moet vergoed worden, informatiebeveiliging moet goed op orde zijn, alleen in het bijzijn van de zorgverlener, zodat vragen beantwoord kunnen worden	15
Beperkingen met betrekking tot de doelgroep	Het is niet voor iedereen even wenselijk, verwacht dat veel patiënten hierin niet blijvend geïnteresseerd zijn	4
Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering	De zorgverlener moet anders gaan schrijven in het dossier, het moet niet leiden tot een wijziging in systematiek en vastlegging	3

Tabel 8-9
Huisartsen - Argumenten
genoemd door huisartsen die
inzage niet gewenst vinden
(n=194).

Argumenten	Voorbeelden van genoemde argumenten	Aantal keer genoemd
Inzage kan, door onduidelijkheid, onnodige zorgen en misverstanden oproepen	Patiënten hebben uitleg van een arts nodig, het kan tot onnodige zorgen leiden, het kan misverstanden oproepen, patiënt kan sommige gegevens niet interpreteren, de patiënt begrijpt niet alles, inzage leidt tot meer vragen dan duidelijkheid, het dossier bevat vermoedens, toelichting ontbreekt en is soms noodzakelijk	109
Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering	De zorgverlener moet anders gaan schrijven in het dossier, de verslagleggingsstructuur moet veranderen, de arts kan niet meer vrijuit schrijven	37
Het dossier is van artsen	Het dossier is van de arts en niet van de patiënt, arts heeft het dossier nodig om zijn werk goed te kunnen doen, het dossier is er om patiëntgegevens met collega's te delen, het dossier bevat aantekeningen van de arts	36
Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens	Beperkte inzage, niet de werkaantekeningen van de arts, informatie alleen delen met uitleg of op verzoek, inzage alleen in het bijzijn van de arts	31
Inzage moet onder regels en randvoorwaarden	Privacy is nog niet goed geborgd, informatiebeveiliging is nu niet goed, goede authenticatie is niet mogelijk, leidt tot problemen met toestemming	29
Inzage door patiënten kost meer tijd	Het kost meer tijd, het dossier moet in leken taal geschreven worden, er komen meer vragen en deze moeten beantwoord worden, inzage leidt tot meer consults, het leidt tot meer werk	23
Inzage heeft geen meerwaarde	Er is geen bewijs dat inzage tot betere zorg leidt, inzage is niet van toegevoegde waarden	10
Inzage verandert de arts-patiëntrelatie	Patiënt kan om aanpassingen in het dossier vragen, inzage kan tot discussie leiden, arts wil geen controle door patiënten	9
Patiënt gaat mogelijk niet goed om met de gegevens	Patiënt kent de consequenties van het delen van gegevens niet, arts heeft geen controle meer op zijn beroepsgeheim, anderen kunnen misbruik maken van de gegevens	9
Voordelen	Het vergroot de veiligheid en het vergroot de betrokkenheid van de patiënt	2
Overig	Er moet een eigen dossier van de patiënt komen, focus op het dossier wordt te groot, er wordt al veel informatie gegeven op een consult dus inzage is overbodig	10

Tabel 8-10

Medisch specialisten - Argumenten genoemd door medisch specialisten die inzage wel gewenst vinden (n=149).

Argumenten	Voorbeelden van genoemde argumenten	Aantal keer genoemd
Het is het recht van de patiënt	De gegevens zijn van de patiënt, de gegevens gaan over de patiënt	64
Het vergroot verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de patiënt	Het bevordert de verantwoordelijkheid voor de gezondheid, het vergroot de betrokkenheid van de patiënt bij zijn gezondheid/ ziekte en behandeling, de patiënt heeft meer inzicht in zijn eigen gezondheid en ziekte, de patiënt wordt een betere gesprekspartner voor de zorgverlener	37
Het bevordert openheid en vertrouwen	Het bevordert transparantie, het verbetert het vertrouwen en/ of de relatie tussen arts en patiënt, er staan geen geheimen in, het schept meer duidelijkheid voor de patiënt	28
Het geeft de patiënt een rol in het beheer van het dossier	De patiënt kan eventueel fouten corrigeren, de patiënt en de zorgverlener delen de verantwoordelijkheid voor het dossier, de patiënt kan zaken achteraf nalezen, de patiënt kan ook zijn eigen dossier beheren, het bevordert de zorgvuldigheid van het dossier, de patiënt kan de informatie delen met andere behandelaars	19
Het versterkt regie en zelfmanagement	De patiënt is in staat tot zelfzorg/zelfmanagement, de patiënt kan eigen regie voeren, de patiënt komt in een meer gelijkwaardige positie, de patiënt kan beter meebeslissen/meedenken over het beleid, het draagt bij aan <i>patient empowerment</i>	19
Overig	Het scheelt de zorgverlener tijd als de patiënt zonder hulp in het dossier kan kijken, patiënten vragen er om, het is een te verwachten ontwikkeling	8
Nadelen, beperkingen en randvoorwaarden voor inzage in het patiëntendossier		
Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens	Beperkte inzage, niet de eigen werkaantekeningen van de arts, deel van de informatie alleen met uitleg of op verzoek, het liefst na een consult, gegevens moeten begrijpelijk zijn, gegevens moeten volledig en correct zijn	15
Inzage kan onnodige zorgen en misverstanden oproepen	Het kan tot onnodige zorgen leiden, patiënt kan sommige gegevens niet interpreteren, het kan leiden tot (onnodige) extra vragen, het kan misverstanden oproepen	15
Inzage moet onder regels en randvoorwaarden	Heldere regels zijn nodig, moet vergoed worden, informatiebeveiliging moet goed op orde zijn, alleen in het bijzijn van de zorgverlener, zodat vragen beantwoord kunnen worden, arts wil weten of/wanneer de patiënt het dossier heeft ingezien, regels met betrekking tot inzage door wettelijk vertegenwoordiger	10
Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering	Het vraagt een andere houding van de medewerkers, de arts kan niet meer vrijuit schrijven, angst voor misbruik om te zoeken naar fouten (juridisering)	6
Beperkingen met betrekking tot de doelgroep	Het is niet voor iedereen even wenselijk; het vergt vaardigheden van patiënten	4

*Tabel 8-11
Medisch specialisten - Argumenten
genoemd door medisch specialis-
ten die inzage niet gewenst vinden
(n=188).*

Argumenten	Voorbeelden van genoemde argumenten	Aantal keer genoemd
Inzage kan, door onduidelijkheid, onnodige zorgen en misverstanden oproepen	Patiënten hebben uitleg van een arts nodig, het kan tot onnodige zorgen leiden, het kan misverstanden oproepen, patiënt kan sommige gegevens niet interpreteren, de patiënt begrijpt niet alles, inzage leidt tot meer vragen dan duidelijkheid, het dossier bevat vermoedens, toelichting ontbreekt en is soms noodzakelijk	142
Het dossier is van artsen	Het dossier is van de arts en niet van de patiënt, arts heeft het dossier nodig om zijn werk goed te kunnen doen, het dossier is er om patiëntgegevens met collega's te delen, het dossier bevat aantekeningen van de arts	42
Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens	Beperkte inzage, niet de werkaantekeningen van de arts, informatie alleen delen met uitleg of op verzoek, inzage alleen in het bijzijn van de arts, resultaten van onderzoeken en aantekeningen niet eerder dan besproken	31
Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering	De zorgverlener moet anders gaan schrijven in het dossier, de verslagleggingsstructuur moet veranderen, de arts kan niet meer vrijuit schrijven, er staat minder informatie in het dossier	18
Inzage moet onder regels en randvoorwaarden	Privacy is nog niet goed geborgd, informatiebeveiliging is nu niet goed, goede authenticatie is niet mogelijk, leidt tot problemen met toestemming, inzage door een vertegenwoordiger	16
Inzage verandert de arts-patiëntrelatie	Inzage kan tot discussie leiden, het dossier bevat aantekeningen die de arts-patiëntrelatie kunnen schaden	12
Inzage door patiënten kost meer tijd	Het kost meer tijd, er komen meer vragen en deze moeten beantwoord worden, inzage leidt tot meer consults, het leidt tot meer werk	11
Beperkingen met betrekking tot de doelgroep	Inzage is niet voor iedereen wenselijk, patiënt is niet in staat tot regievoering	8
Inzage heeft geen meerwaarde	Inzage is niet van toegevoegde waarde, inzage leidt niet tot meer regie	4
Patiënt gaat mogelijk niet goed om met de gegevens	Anderen kunnen misbruik maken van de gegevens, het is niet zeker dat de patiënt de enige is die het dossier inziet	4
Voordelen	Het is goed voor de kwaliteit van zorg	1
Overig	Patiënt heeft recht op inzage, inzage kan door onrust tot extra klachten leiden, nu is niet vastgelegd hoe, wat en waar genoteerd moet worden, er is inzage in het communicatiedossier (ZWIP), genuanceerde communicatie is niet altijd mogelijk	11

Tabel 8-12
Psychiaters - Argumenten
genoemd door psychiaters die
inzage wel gewenst vinden (n=31).

Argumenten	Voorbeelden van genoemde argumenten	Aantal keer genoemd
Het is het recht van de patiënt	De patiënt heeft er recht op, de gegevens zijn van de patiënt, de gegevens gaan over de patiënt	11
Het versterkt regie en zelfmanagement	De patiënt kan beter eigen regie voeren, de patiënt kan beter meedenken en beslissen over het beleid, de patiënt komt in een meer gelijkwaardige positie, het draagt bij aan patient empowerment	10
Het geeft de patiënt een rol in het beheer van het dossier	Het bevordert de zorgvuldigheid van het dossier, de patiënt en de zorgverlener delen de verantwoordelijkheid voor het dossier, de patiënt kan zaken achteraf nalezen, het vergroot de discipline van de zorgverlener in het bijhouden van het dossier, de patiënt kan dan ook zijn eigen dossier beheren.	7
Het vergroot verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de patiënt	Het bevordert de verantwoordelijkheid voor de gezondheid, patiënten houden zich beter aan de behandeling, het vergroot de betrokkenheid van de patiënt bij zijn gezondheid/ziekte en behandeling, de patiënt heeft meer inzicht in zijn eigen gezondheid en ziekte	6
Het bevordert openheid en vertrouwen	De zorg wordt transparanter	4
Overig	Het is onvermijdelijk; wat in het dossier staat is al met de patiënt besproken; er is al een EPD dat door de patiënt kan worden ingezien	7
Nadelen, beperkingen en randvoorwaarden van inzage in het patiëntendossier		
Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens	Beperkte inzage, niet de eigen werkaantekeningen van de arts, deel van de informatie alleen met uitleg of op verzoek, gegevens moeten begrijpelijk zijn	7
Beperkingen met betrekking tot de doelgroep	Het is niet voor iedereen geschikt	1
Inzage moet onder regels en randvoorwaarden	Heldere regels zijn nodig	1
Overig	Kan tot moeilijkheden leiden, bijvoorbeeld bij een kind met gescheiden ouders	1

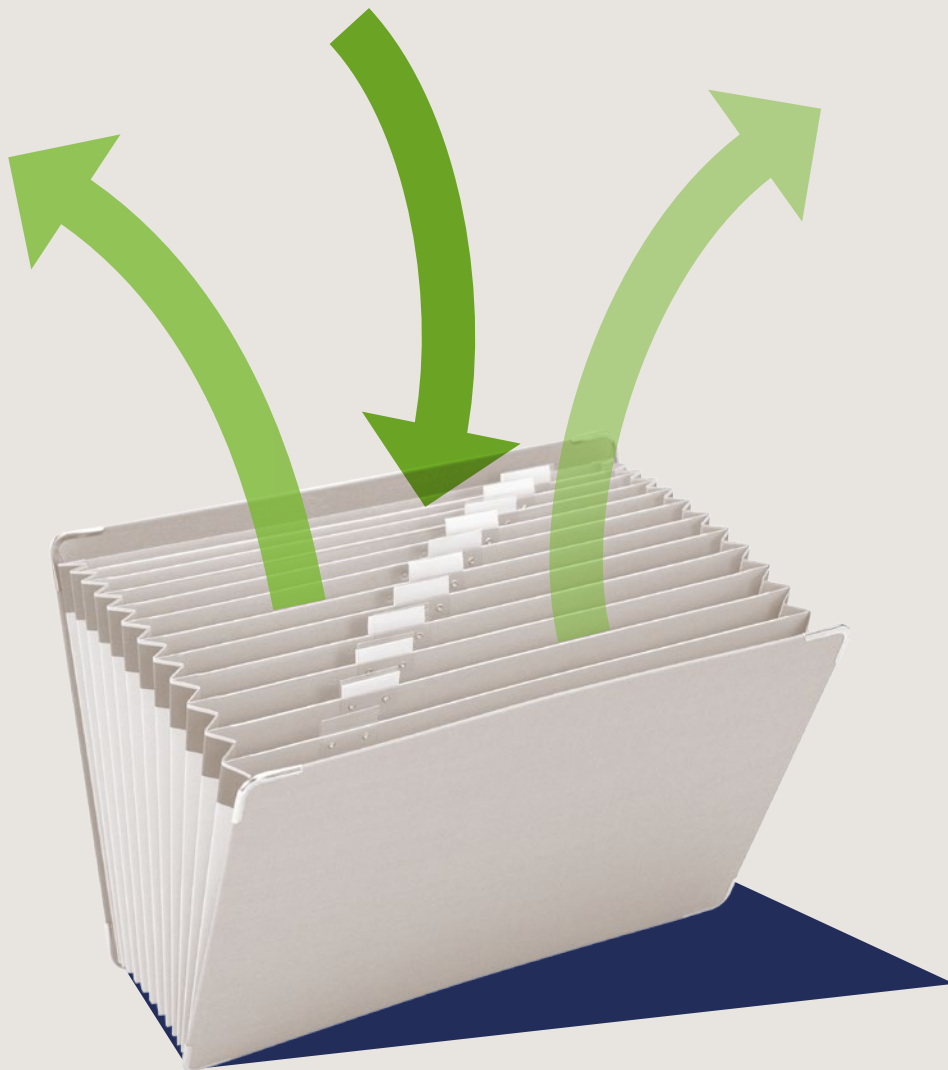
Tabel 8-13
Psychiaters - Argumenten
genoemd door psychiaters die
inzage niet gewenst vinden (n=27).

Argumenten	Voorbeelden van genoemde argumenten	Aantal keer genoemd
Inzage moet beperkt zijn tot specifieke gegevens	Inzage alleen in het bijzijn van de arts, patiënt kan dossier altijd inzien bij de arts, beperkte inzage, patiënt kan resultaten van onderzoek en aantekeningen eerder inzien dan is besproken	11
Inzage kan, door onduidelijkheid, onnodige zorgen en misverstanden oproepen	Patiënten hebben uitleg van een arts nodig, patiënt kan sommige gegevens niet interpreteren, het kan misverstanden oproepen, inzage leidt tot vragen die niet meteen gesteld kunnen worden	8
Inzage heeft invloed op de wijze van dossiervoering	De zorgverlener moet anders gaan schrijven in het dossier, de verslaglegging moet begrijpbaar worden voor de patiënt, er staat minder informatie in het dossier	5
Inzage door patiënten kost meer tijd	Het kost meer tijd, er komen meer vragen en deze moeten beantwoord worden, inzage leidt tot meer werk	5
Inzage verandert de arts-patiëntrelatie	Het dossier bevat aantekeningen die de arts-patiëntrelatie kunnen schaden, inzage kan tot discussie leiden, wat de arts schrijft komt niet overeen met de beleving van de patiënt	4
Het dossier is van artsen	Het dossier is van de arts en niet van de patiënt, arts heeft het dossier nodig om zijn werk goed te kunnen doen	3
Inzage moet onder regels en randvoorwaarden	Anderen kunnen misbruik maken van het dossier, informatie-beveiliging is nu niet goed	3
Beperkingen met betrekking tot de doelgroep	Het is niet voor iedereen even wenselijk, patiënt is niet in staat informatie uit het dossier te begrijpen	2
Inzage heeft geen meerwaarde	Inzage heeft geen meerwaarde	1
Overig	De arts gaat een schaduw dossier aanleggen; het verlaagt de therapietrouw, patiënten hebben weinig ziekte inzicht, daarom wordt er veel geïnvesteerd in de behandelrelatie; populatie heeft beperkt toegang tot internet; de kosten worden hoger	3

Tabel 8-14
Significante verschillen in het
aanbod voor inzage in de medische
gegevens voor patiënten bij
medisch specialisten.

Medisch specialisten	2014	2015
Via internet inzage krijgen in de voor de patiënt gestelde diagnoses	7%	15%*
Via internet inzage krijgen in binnengekomen uitslagen van onderzoeken en laboratoriumbepalingen	6%	13%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabellen bij hoofdstuk 9
van het onderzoeksrapport

Tabel 9-1

Medisch specialisten en psychiaters
- Percentage dat aangeeft op welke manier het patiëntendossier wordt bijgehouden (n=69-385).

	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Uitsluitend elektronisch	68	77
Voornamelijk elektronisch	11	9
Zowel elektronisch als op papier	14	9
Voornamelijk op papier	5	4
Uitsluitend op papier	2	1

Tabel 9-2

Verpleegkundigen, verzorgenden, praktijkondersteuners - Percentage dat aangeeft of in de instelling met een elektronisch cliënten- of patiëntendossier is gewerkt in het afgelopen jaar (n=901) en uitgesplitst over verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners werkzaam in de cure en werkzaam in de care.

	Totaal (n=901) (%)	Cure (n=311) (%)	Care (n=590) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	59	86	44
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn instelling	5	3	6
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	15	5	21
Nee en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	7	3	9
Nee, dit is niet van toepassing in mijn instelling	11	3	15
Weet ik niet	3	1	5

Tabel 9-3

Medisch specialisten - Percentage bij wie in het informatiesysteem automatische signalen, waarschuwingen of andere meldingen zijn ingesteld (n=377).

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Waarschuwingen voor allergieën van de patiënt	76	17	6	1
Waarschuwingen voor intoleranties van de patiënt	59	26	11	5
Meldingen van contra-indicaties voor voorgestelde behandelingen	40	36	15	9
Meldingen van interacties met andere voorgeschreven medicatie	66	20	10	4
Suggesties voor aanvullende onderzoeken	6	28	54	12

Tabel 9-4
Psychiaters - Percentage bij wie in het informatiesysteem automatische signalen, waarschuwingen of andere meldingen zijn ingesteld (n=68).

	Ja (%)	Nee, maar dit is voor mij wel relevant (%)	Nee en is voor mij niet relevant (%)	Weet niet (%)
Waarschuwingen voor allergieën van de patiënt	65	27	6	3
Waarschuwingen voor intoleranties van de patiënt	50	34	4	12
Meldingen van contra-indicaties voor voorgestelde behandelingen	40	40	9	12
Meldingen van interacties met andere voorgeschreven medicatie	60	32	4	3
Suggesties voor aanvullende onderzoeken	2	50	28	21

Tabel 9-5
Significante verschillen in de mate van het elektronisch bijhouden van patiëntendossiers door medisch specialisten.

Medisch specialisten	2013	2014	2015
Uitsluitend of voornamelijk elektronisch	66%	75%*	78%**

*significant verschil tussen 2013 en 2014
** significant verschil tussen 2013 en 2015

Tabel 9-6
Significante verschillen in het ontvangen van automatische meldingen en waarschuwingen door medisch specialisten.

Medisch specialisten	2013	2014	2015
Automatische meldingen en waarschuwingen bij:			
Waarschuwingen voor allergieën van de patiënt	59%	77%*	76%**
Waarschuwingen voor intoleranties van de patiënt	34%	65%*	59%**
Meldingen van interacties met andere voorgeschreven medicatie	48%	60%*	66%**

*significant verschil tussen 2013 en 2014
** significant verschil tussen 2013 en 2015

Tabellen bij hoofdstuk 10
van het onderzoeksrapport

Tabel 10-1

Huisartsen - Percentage dat tijdig en alle relevante informatie heeft als hun patiënt een medisch specialist of ziekenhuis heeft bezocht (n=396).

		Altijd (%)	Regelmatig (%)	Soms (%)	Nooit (%)
De informatie die de huisarts ontvangt als zijn patiënt een medisch specialist of ziekenhuis heeft bezocht is:	Tijdig	7	78	15	0
	Voorzien van alle relevante informatie	11	81	9	0

Tabel 10-2

Medisch specialisten - Percentage dat tijdige en alle relevante informatie ontvangt bij opname van een patiënt (n=385).

		Altijd (%)	Regelmatig (%)	Soms (%)	Nooit (%)
De informatie die de medisch specialist ontvangt bij de opname van een patiënt is:	Tijdig	17	48	28	7
	Voorzien van alle relevante informatie	9	45	38	8

Tabel 10-3

Psychiaters - Percentage dat tijdig en alle relevante informatie ontvangt bij de start van de behandeling van een patiënt (n=69).

		Altijd (%)	Regelmatig (%)	Soms (%)	Nooit (%)
De informatie die de psychiater ontvangt bij de start van de behandeling van een patiënt is:	Tijdig	22	42	30	6
	Voorzien van alle relevante informatie	1	42	45	12

Tabel 10-4

Huisartsen - Percentage huisartsen bij wie de praktijk gebruik maakt van een systeem voor gestandaardiseerde, elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorginstellingen (n=396).

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Andere huisartspraktijken	67	15	14	4
Huisartsenposten	88	10	2	1
Apotheken	87	9	2	2
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist en dergelijke)	69	18	10	2
Laboratoria	91	5	3	0
Ziekenhuizen	93	6	1	1
Zelfstandige behandelcentra	43	19	10	28
De wijkverpleegkundige	8	66	17	9
Verpleeghuizen	8	58	25	9
Thuiszorgorganisaties	6	65	21	8
GGZ-instellingen	68	22	5	5
De dienst voor maatschappelijke ondersteuning bij uw gemeente	3	59	26	13

Tabel 10-5

Medisch specialisten - Percentage bij wie de afdeling gebruik maakt van een systeem voor gestandaardiseerde, elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorginstellingen (n=385).

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Andere afdelingen binnen mijn eigen zorginstelling (inclusief eventuele instellingsapothek)	75	15	6	4
Huisartsenpraktijken	51	37	7	5
Huisartsenposten	26	46	16	12
Apotheken (buiten uw zorginstelling)	23	54	13	11
Paramedici (fysiotherapeut, diëtist en dergelijke)	20	43	24	12
Laboratoria	50	32	9	10
Ziekenhuizen	15	63	12	11
ZBC's	2	47	25	26
Verpleeghuizen	8	51	25	16
Thuiszorgorganisaties	4	48	30	18
GGZ-instellingen	3	58	23	18

Tabel 10-6

Psychiaters - Percentage bij wie de praktijk of afdeling gebruik maakt van een systeem voor gestandaardiseerde elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners of zorginstellingen (n=69).

	Ja (%)	Nee, maar is wel wenselijk (%)	Nee en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Andere afdelingen binnen mijn eigen zorginstelling (inclusief eventuele instellings-apothek)	61	23	15	1
Huisartspraktijken	54	38	6	3
Huisartsenposten	13	52	20	15
Apotheken (buiten uw zorginstelling)	17	73	7	3
Paramedici (psycholoog, psychotherapeut en dergelijke)	17	54	15	15
Laboratoria	42	49	6	3
Ziekenhuizen	9	67	16	9
ZBC's	0	45	28	28
Verpleeghuizen	0	38	49	13
Thuiszorgorganisaties	0	42	44	15
GGZ-instellingen	1	80	12	7

Tabel 10-7

Huisartsen - Percentage bij wie met het informatiesysteem de volgende voorbeelden van elektronisch versturen van informatie over patiënten mogelijk zijn (n=396).

	Elektronisch versturen mogelijk (%)	Niet mogelijk, maar is wel wenselijk (%)	Niet mogelijk en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Recept naar een openbare apotheek	91	5	4	1
Actueel medicatieoverzicht van patiënten naar een ziekenhuis	50	44	3	3
Verwijzing naar een medisch specialist	94	5	1	1
Aanvullende informatie bij een verwijzing (bijvoorbeeld uitslagen van eerder onderzoek)	58	37	2	2
Verwijzing naar paramedici (fysiotherapeut, diëtist, psycholoog en dergelijke)	28	58	11	4
Aanvraag voor beeldvormende diagnostiek	65	28	5	2
Aanvraag voor laboratoriumdiagnostiek	61	31	6	2
Aanvraag voor huishoudelijke hulp, persoonlijke verzorging of verpleging voor een patiënt thuis	6	57	29	8
Dossier naar een andere huisarts als de patiënt van huisarts wisselt	91	5	2	2

Tabel 10-8

Huisartsen - Percentage bij wie met het informatiesysteem de volgende voorbeelden van elektronisch ontvangen van informatie over patiënten mogelijk zijn (n=396).

	Elektronisch versturen mogelijk (%)	Niet mogelijk, maar is wel wenselijk (%)	Niet mogelijk en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Samenvatting van patiëntcontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten (waarneming)	94	3	2	1
Overzicht van de aan mijn patiënt verstrekte geneesmiddelen van de openbare apotheek	75	21	2	3
Overzicht van ontslagmedicatie van een patiënt, van een ziekenhuis	36	59	2	3
Opnameberichten over mijn patiënt van een ziekenhuis	98	1	1	1
Samenvatting van de behandeling van mijn patiënt in het ziekenhuis	71	24	3	2
Ontslagbrief over mijn patiënt van een ziekenhuis	96	3	0	1
Rapport van de uitslag van beeldvormende diagnostiek	99	0	1	1
Beeldbestand van beeldvormende diagnostiek	23	32	39	6
Uitslag van laboratoriumonderzoek	99	0	0	1
Dossier van de vorige huisarts bij nieuwe patiënten	92	4	1	2

Tabel 10-9

Medisch specialisten - Percentage bij wie met het informatiesysteem de volgende voorbeelden van elektronisch versturen van informatie over patiënten mogelijk zijn (n=385).

	Elektronisch versturen mogelijk (%)	Niet mogelijk, maar is wel wenselijk (%)	Niet mogelijk en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Recept naar de ziekenhuisapotheek	58	27	9	5
Recept naar een openbare apotheek	23	60	9	7
Actueel medicatieoverzicht aan een openbare apotheek bij ontslag van een patiënt	28	51	10	12
Actueel medicatieoverzicht aan de huisarts bij ontslag van de patiënt	37	41	10	11
Opnamebericht aan de huisarts van de patiënt	53	26	10	12
Samenvatting van behandeling aan de huisarts van de patiënt	52	31	8	9
Ontslagbrief naar de huisarts van de patiënt	65	23	6	6
Aanvraag voor beeldvormende diagnostiek	49	38	9	5
Aanvraag voor laboratoriumdiagnostiek	56	29	8	7

Tabel 10-10

Medisch specialisten - Percentage bij wie met het informatiesysteem de volgende voorbeelden van elektronisch ontvangen van informatie over patiënten mogelijk zijn (n=385).

	Elektronisch versturen mogelijk (%)	Niet mogelijk, maar is wel wenselijk (%)	Niet mogelijk en is voor mij niet nodig (%)	Weet niet (%)
Samenvatting van patiëntcontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten	38	34	16	13
Verwijsbrief van een huisarts	58	29	8	5
Actueel medicatieoverzicht van de ziekenhuisapotheek	58	27	8	7
Actueel medicatieoverzicht van een openbare apotheek bij opname van een patiënt	19	60	9	12
Rapport van de uitslag van beeldvormende diagnostiek	72	18	6	4
Beeldbestand(en) van beeldvormende diagnostiek	67	19	8	6
Uitslag van laboratoriumonderzoek	76	14	4	6

Tabel 10-11

Psychiaters - Percentage bij wie met het informatiesysteem de volgende voorbeelden van elektronisch versturen van informatie over patiënten mogelijk zijn (n=69).

	Elektronisch versturen mogelijk (%)	Niet mogelijk, maar is wel relevant (%)	Niet mogelijk en is voor mij niet relevant (%)	Weet niet (%)
Recept naar een openbare apotheek	30	62	4	3
Actueel medicatieoverzicht aan een openbare apotheek bij ontslag van een patiënt	20	61	13	6
Actueel medicatieoverzicht aan de huisarts bij ontslag van de patiënt	32	57	7	4
Opnamebericht aan de huisarts van de patiënt	49	28	19	4
Samenvatting van de behandeling naar de huisarts van de patiënt	54	38	7	1
Ontslagbrief naar de huisarts van de patiënt	67	29	3	1
Aanvraag voor laboratoriumdiagnostiek	19	64	10	7

Tabel 10-12

Psychiaters - Percentage bij wie met het informatiesysteem de volgende voorbeelden van elektronisch ontvangen van informatie over patiënten mogelijk zijn (n=69).

	Elektronisch versturen mogelijk (%)	Niet mogelijk, maar is wel relevant (%)	Niet mogelijk en is voor mij niet relevant (%)	Weet niet (%)
Samenvatting van patiëntcontacten en behandeling uit avond-, nacht- en weekenddiensten	29	46	19	6
Verwijsbrief van een huisarts	55	36	6	3
Actueel medicatieoverzicht van een openbare apotheek bij opname van een patiënt	15	70	13	3
Uitslag van laboratoriumonderzoek	42	51	7	0

Tabel 10-13

Huisartsen - Percentage dat gebruik maakt van de volgende systemen, netwerken of diensten om elektronisch informatie over patiënten te delen met zorgverleners of zorginstellingen buiten de praktijk (n=396).

	Ja (%)	Nee (%)	Weet niet (%)
Ksyos telemedisch centrum	50	43	8
Landelijk schakelpunt van de VZVZ	57	30	14
OZIS van Stichting OZIS	50	30	20
Point van Techxx	0	81	19
Een berichtendienst van een regionale organisatie	31	50	19
eVerwijzen, eDiagnostiek of eConsultatie van Zorgdomein	84	13	3
Zorgmail van e-Novation	36	45	19
Gewone e-mail	83	14	3
Een systeem voor ketenzorg, een ketenzorginformatiesysteem	78	17	5
Publieke internetdiensten, zoals Whatsapp, Dropbox of WeTransfer	13	77	10

Tabel 10-14

Artsen - Percentage dat aangeeft belemmerende factoren te ervaren bij elektronische informatie-uitwisseling (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Ervaart belemmerende factoren	62	68	77
Ervaart geen belemmerende factoren	32	26	15
Weet niet	5	6	9

Tabel 10-15

Top 5 genoemde belemmeringen bij het toepassen van elektronische informatie-uitwisseling, onder huisartsen, medisch specialisten en psychiaters die belemmeringen ervaren (n=53-262).

Huisartsen (n=247)		Medisch specialisten (n=262)		Psychiaters (n=53)	
Systemen kunnen slecht of in het geheel niet gekoppeld worden	57%	Systemen kunnen slecht of in het geheel niet gekoppeld worden	60%	Systemen kunnen slecht of in het geheel niet gekoppeld worden	59%
Gebrek aan financiële vergoedingen voor de tijd die hierin gaat zitten	42%	Gebrek aan technische support	46%	Gebrek aan technische support	40%
Tijdgebrek om me hierin te verdiepen	33%	Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	37%	Geen toegang tot de juiste techniek hiervoor	40%
Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	29%	Gebrek aan standaarden voor de juiste inrichting van systemen hiervoor	31%	Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	34%
Vrees voor kritiek over privacy-aspecten	25%	Vrees voor kritiek over privacy-aspecten	30%	Vrees voor kritiek over privacy-aspecten	32%

Tabel 10-16

Artsen - Percentage dat aangeeft de volgende belemmeringen te ervaren bij elektronische informatie-uitwisseling, van de artsen die belemmeringen ervaren (n=53-262).

	Huisartsen (n=247) (%)	Medisch specialisten (n=262) (%)	Psychiaters (n=53) (%)
Systemen kunnen slecht of in het geheel niet gekoppeld worden	57	60	59
Gebrek aan financiële vergoedingen voor de tijd die hierin gaat zitten	42	29	23
Tijdgebrek om me hierin te verdiepen	33	19	32
Gebrek aan voldoende beveiligde systemen	29	37	34
Vrees voor kritiek over privacy-aspecten	25	30	32
Gebrek aan technische support	24	46	40
Onduidelijkheid over goede manier van inrichten systeem	21	28	25
Gebrek aan standaarden voor de juiste inrichting van systemen hiervoor	21	31	25
Onduidelijkheid over wet- en regelgeving hierover	20	24	26
Hoge opstartkosten	19	18	13
Vrees voor toename in de vraag om informatie van andere zorgverleners	17	9	9
Gebrek aan kennis en vaardigheden in mijn praktijk of afdeling om dit toe te passen	17	21	17
Geen toegang tot de juiste techniek hiervoor	14	29	40
Weerstand bij andere zorgverleners waar ik mee samenwerk voor het uitbreiden van mogelijkheden hiervoor	12	7	4
Gebrek aan mogelijkheden om mij hierin bij te scholen	8	6	11
Weerstand op mijn afdeling of bij medewerkers in mijn praktijk voor het uitbreiden van mogelijkheden hiervoor	8	4	9
Twijfel over de toegevoegde waarde hiervan voor mijn praktijk of afdeling	6	5	4
Twijfel over de toegevoegde waarde hiervan voor patiënten	5	7	9
Onbekendheid bij patiënten	4	3	4
Andere belemmerende factor	16	16	17

Tabel 10-17

Artsen - Percentage dat aangeeft positieve effecten te ervaren door elektronische informatie-uitwisseling (n=69-396).

	Huisartsen (n=396) (%)	Medisch specialisten (n=385) (%)	Psychiaters (n=69) (%)
Ervaart positieve effecten	94	87	87
Ervaart geen positieve effecten	2	4	3
Weet niet	4	9	10

Tabel 10-18

Top 5 genoemde positieve effecten van het toepassen van elektronische informatie-uitwisseling, onder huisartsen, medisch specialisten en psychiaters die positieve effecten ervaren (n=60-371)

Huisartsen (n=371)		Medisch specialisten (n=333)		Psychiaters (n=60)	
Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	75%	Verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening	72%	Informatie over patiënten is sneller beschikbaar	78%
Informatie over patiënten is sneller beschikbaar	73%	Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	68%	Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	72%
Informatie over patiënten is actueler	67%	Informatie over patiënten is sneller beschikbaar	66%	Verbetering van de continuïteit van onze zorgverlening	58%
Informatie over patiënten is vollediger	66%	Informatie over patiënten is actueler	57%	Verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening	57%
Verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening	62%	Informatie over patiënten is vollediger	55%	Informatie over patiënten is actueler	57%

Tabel 10-19

Artsen - Percentage dat aangeeft de volgende positieve effecten te ervaren bij elektronische informatie-uitwisseling over patiënten, van de artsen die positieve effecten ervaren (n=60-371).

	Huisartsen (n=371) (%)	Medisch specialisten (n=333) (%)	Psychiaters (n=60) (%)
Verbetering van de efficiency van onze zorgverlening	75	68	72
Informatie over patiënten is sneller beschikbaar	73	66	78
Informatie over patiënten is actueler	67	57	57
Informatie over patiënten is vollediger	66	55	48
Verbetering van de kwaliteit van onze zorgverlening	62	72	57
Verbetering van de continuïteit van onze zorgverlening	56	49	58
Het bespaart kosten	31	25	25
Verbetering van de toegankelijkheid van mijn praktijk	27	28	37
Het laat zien dat wij als praktijk met de tijd meegaan	23	16	17
Patiënten vinden het prettig	19	14	18
Er is meer tijd over voor andere activiteiten door de praktijkassistenten	18	5	7
Het werkt drempelverlagend om contact op te nemen met andere zorgverleners	11	10	20
Het werkt drempelverlagend om contact op te nemen met mijn praktijk	11	11	23
Andere positieve effecten	4	4	8

Tabel 10-20

Verpleegkundigen, verzorgenden, praktijkondersteuners - Percentage dat aangeeft of in de instelling met elektronische gegevensuitwisseling is gewerkt in het afgelopen jaar (n=900), van de totale groep en uitgesplitst over verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners werkzaam in de cure en werkzaam in de care.

	Totaal (n=900) (%)	Cure (n=311) (%)	Care (n=589) (%)
Ja, ik heb hier zelf ook gebruik van gemaakt	37	49	31
Ja, dit wordt gebruikt door anderen binnen mijn instelling	19	23	16
Nee, maar er zijn wel plannen om dit binnen een jaar toe te passen	8	6	9
Nee en volgens mij zijn er geen plannen om dit binnen een jaar toe te passen	11	9	12
Nee, dit is niet van toepassing in mijn instelling	13	5	18
Weet ik niet	12	9	14

Tabel 10-21

Medisch specialisten - Percentage dat aangeeft dat het op hun afdeling mogelijk is om een digitaal consultgesprek te voeren met andere zorgverleners, waarbij men elkaar kan zien (n=385).

	Dit is mogelijk bij de afdeling van de arts (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de arts zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de arts weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de arts zou dit ook niet willen (%)
Met een medisch specialist binnen de eigen zorginstelling	13	3	18	34	33
Met een medisch specialist buiten de eigen zorginstelling	20	3	27	28	21
Met een huisarts	2	2	33	40	23
Met een andere zorgverlener dan genoemd	2	2	22	44	30

Tabel 10-22

Psychiaters - Percentage dat aangeeft dat het op hun afdeling mogelijk is om een digitaal consultgesprek te voeren met andere zorgverleners, waarbij men elkaar kan zien (n=69).

	Dit is mogelijk bij de afdeling van de arts (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de arts zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de arts weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de arts zou dit ook niet willen (%)
Met een psychiater binnen de eigen zorginstelling	15	12	23	30	20
Met een psychiater buiten de eigen zorginstelling	1	6	36	38	19
Met een psycholoog	6	4	30	42	17
Met een psychiatrisch verpleegkundige	4	4	35	39	17
Met een POH* GGZ	0	6	39	39	16
Met een huisarts	0	4	42	38	16
Met een andere zorgverlener dan genoemd	1	1	25	41	32

* praktijkondersteuner huisartsenzorg

Tabel 10-23

Huisartsen - Percentage dat aangeeft dat in hun praktijk teleconsultatie wordt toegepast (n=396).

	Dit wordt toegepast in de praktijk van de arts (%)	Er zijn plannen om dit binnen 1 jaar mogelijk te maken (%)	Er zijn geen plannen, maar de arts zou dit wel willen (%)	Er zijn geen plannen en de arts weet niet of hij dit zou willen (%)	Er zijn geen plannen en de arts zou dit ook niet willen (%)
Teleconsultatie bij dermatologie (beoordeling beeldopname huid)	74	3	11	9	4
Teleconsultatie bij cardiologie (beoordeling elektrocadiogram)	34	8	30	17	11
Teleconsultatie bij pulmonologie (beoordeling spirogram)	21	7	31	26	15
Teleconsultatie bij radiologie (beoordeling echografie)	4	4	17	36	40
Teleconsulting bij oogheelkunde (beoordeling fundusfoto)	27	3	13	29	29
Teleconsultatie bij andere specialismen	16	6	27	33	17

Tabel 10-24

Significante verschillen tussen 2014 en 2015 in de mate waarin huisartsen gebruik maken van een systeem voor gestandaardiseerde, elektronische informatie-uitwisseling met andere zorgverleners en zorginstellingen.

Gebruik van systeem voor gestandaardiseerde, elektronische informatie-uitwisseling met:	2014	2015
GGZ-instellingen	59%	68%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 10-25

Significante verschillen tussen 2014 en 2015 in de mate waarin huisartsen de mogelijkheid hebben om verschillende voorbeelden van informatie elektronisch te versturen of te ontvangen.

Elektronisch versturen van:	2014	2015
Een verwijzing naar de medisch specialist	90%	94%*
Een aanvraag voor laboratoriumdiagnostiek	51%	61%*
Het dossier naar een andere huisarts als de patiënt van huisarts wisselt	84%	91%*
Elektronisch ontvangen van:	2014	2015
Het dossier van de vorige huisarts bij nieuwe patiënten	80%	92%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 10-26

Significante verschillen tussen 2014 en 2015 in de mate waarin huisartsen gebruik maken van systemen, netwerken of diensten om elektronisch informatie te delen met andere zorgverleners of zorginstellingen.

Gebruik van:	2014	2015
Het Landelijk Schakelpunt (LSP) van de Vereniging van Zorgaanbieders voor Zorgcommunicatie (VZVZ)	47%	57%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 10-27

Significante verschillen tussen 2014 en 2015 in de mate waarin medisch specialisten de mogelijkheid hebben om verschillende voorbeelden van informatie elektronisch te versturen of te ontvangen.

Elektronisch versturen van:	2014	2015
Een recept naar een openbare apotheek	15%	28%*
Een actueel medicatieoverzicht aan een huisarts bij ontslag van een patiënt	37%	48%*
Elektronisch ontvangen van:	2014	2015
Een verwijsbrief van een huisarts	55%	66%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Tabel 10-28

Significante verschillen tussen 2014 en 2015 in de mate waarin verpleegkundigen zelf of collega's binnen de instelling werken met elektronische gegevensuitwisseling.

Werken met elektronische gegevensuitwisseling door verpleegkundigen zelf of door anderen in de instelling	2014	2015
Totaal	40%	56%*
Cure	56%	71%*
Care	31%	47%*

* significant verschil tussen 2014 en 2015

Colofon

*Dit is de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport
'Tussen vonk en vlam - eHealth-monitor 2015'.*

Auteurs:

Johan Krijgsman
José Peeters
Arina Burghouts
Anne Brabers
Judith de Jong
Tamara Moll
Roland Friele
Lies van Gennip

Begeleidingscommissie:

Guus Schrijvers, voorzitter
Erwin Eisinger (Ministerie van VWS)
Annemiek Mulder (Actiz)
Sjaak Nouwt (KNMG)
Bernadette van Oost (NPCF)
Michiel Sprenger (Nictiz)
Albert Versteegde (Zorgverzekeraars Nederland)
Erna Vreeke (V&VN)
Maaïke Wijnhoud (Ministerie van VWS)

Dit is een uitgave van Nictiz en het NIVEL
Den Haag en Utrecht, oktober 2015
© Nictiz en het NIVEL

Vormgeving en productie:

No Panic - Communicatiemakers

ISBN: 978-90-820304-4-0

Nictiz

Bezoekadres

Oude Middenweg 55
2491 AC Den Haag
T 070 31 73 450
F 070 32 07 437

www.nictiz.nl

Postadres

Postbus 19121
2500 CC Den Haag

Nivel

Bezoekadres

Otterstraat 118 – 124
3513 CR Utrecht
T 030 27 29 700
F 030 27 29 729

www.nivel.nl

Postadres

Postbus 1568
3500 BN Utrecht